

Số: /QĐ-UBND

Ninh Bình, ngày tháng 6 năm 2025

QUYẾT ĐỊNH

**Phê duyệt Đề cương chi tiết nhiệm vụ biên soạn,
xuất bản bộ sách “Lịch sử Ninh Bình”**

UỶ BAN NHÂN DÂN TỈNH NINH BÌNH

Căn cứ Luật Tổ chức chính quyền địa phương ngày 19 tháng 02 năm 2025;

Căn cứ Quyết định số 867/QĐ-UBND ngày 08/12/2023 của UBND tỉnh Ninh Bình phê duyệt Đề án “Nghiên cứu, biên soạn bộ Lịch sử Ninh Bình”;

Căn cứ Quyết định số 685/QĐ-UBND ngày 13/9/2024 của UBND tỉnh Ninh Bình phê duyệt Đề cương sơ bộ nhiệm vụ biên soạn, xuất bản bộ sách “Lịch sử Ninh Bình”;

Theo đề nghị của Giám đốc Sở Văn hoá và Thể thao tại Tờ trình số 110/TTr- SVHTT ngày 22 tháng 5 năm 2025.

QUYẾT ĐỊNH:

Điều 1. Phê duyệt Đề cương chi tiết nhiệm vụ biên soạn, xuất bản bộ sách “Lịch sử Ninh Bình” với các nội dung chính như sau:

I. PHẦN THỨ NHẤT: ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT NỘI DUNG BỘ LỊCH SỬ NINH BÌNH

1. Lịch sử Ninh Bình Tập I (từ khởi nguồn đến 968): gồm chương Mở đầu và 06 chương.

- Chương Mở đầu: Ninh Bình - vị thế địa chính trị và nhân văn.
- Chương I: Ninh Bình trong nền cảnh Việt Nam thời tiền sử.
- Chương II: Thời đại đồ đá và những cộng đồng cư dân đầu tiên ở Ninh Bình.
- Chương III: Thời đại đồ đồng và xã hội nông nghiệp ở Ninh Bình.
- Chương IV: Ninh Bình trong thời đại dựng nước Văn Lang - Âu Lạc.
- Chương V: Ninh Bình trong thời kỳ đấu tranh nghìn năm chống Bắc thuộc.
- Chương VI: Ninh Bình trong công cuộc giành độc lập dân tộc và thống nhất đất nước (905-968).

2. Lịch sử Ninh Bình Tập II (968 - 1407): gồm 06 chương.

- Chương I: Bối cảnh đất nước và thế giới cuối thế kỷ X.
- Chương II: Ninh Bình thời Đinh - Tiền Lê (968 - 1009).
- Chương III: Kinh đô Hoa Lư.
- Chương IV: Ninh Bình với văn hóa Đại Cồ Việt - Đại Việt thời Đinh - Tiền Lê.
- Chương V: Ninh Bình thời Lý - Trần - Hồ (1009-1407).
- Chương VI: Văn hoá Ninh Bình thế kỷ XI - XIV.

3. Lịch sử Ninh Bình Tập III (1407 - 1873): gồm 06 chương.

- Chương I: Ninh Bình trong kháng chiến chống Minh và Khởi nghĩa Lam Sơn (1407-1428).
- Chương II: Ninh Bình thời Lê Sơ và Mạc (1428-1592).
- Chương III: Ninh Bình thời Lê - Trịnh và Tây Sơn (1592-1802).
- Chương IV: Văn hoá Ninh Bình thế kỷ XVII - XVIII.
- Chương V: Ninh Bình thời Nguyễn (giai đoạn 1802 - 1873).
- Chương VI: Văn hoá Ninh Bình thời Nguyễn (giai đoạn 1802 - 1873).

4. Lịch sử Ninh Bình Tập IV (1873 - 1945): gồm 06 chương.

- Chương I: Thực dân Pháp xâm lược và phong trào chống Pháp ở Ninh Bình cuối thế kỷ XIX (1873 - 1896).
- Chương II: Ninh Bình giai đoạn 1897 - 1918.
- Chương III: Tổ chức bộ máy cai trị, tình hình kinh tế, xã hội và văn hoá Ninh Bình giai đoạn 1919 - 1939.
- Chương IV: Phong trào yêu nước và cách mạng ở Ninh Bình từ năm 1919 đến năm 1939.
- Chương V: Ninh Bình dưới ách cai trị của Pháp - Nhật (1939 - 1945).
- Chương VI: Cuộc vận động giải phóng dân tộc và Cách mạng Tháng Tám năm 1945 ở Ninh Bình.

5. Lịch sử Ninh Bình Tập V (1945-1975): gồm 06 chương.

- Chương I: Xây dựng chính quyền và bảo vệ thành quả Cách mạng Tháng Tám (1945 - 1946).
- Chương II: Ninh Bình trong kháng chiến chống Thực dân Pháp (1946 - 1954).

- Chương III: Ninh Bình khắc phục hậu quả chiến tranh, bước đầu phát triển kinh tế - xã hội (1954 - 1960).

- Chương IV: Ninh Bình thực hiện kế hoạch 5 năm lần thứ nhất (1961-1965).

- Chương V: Ninh Bình trong những năm chống chiến tranh phá hoại lần thứ nhất của Đế quốc Mỹ (1965 - 1968).

- Chương VI: Khôi phục kinh tế, phát triển văn hoá, góp phần đánh bại chiến tranh phá hoại lần thứ hai của Mỹ, giải phóng miền nam, thống nhất đất nước (1969 - 1975).

6. Lịch sử Ninh Bình Tập VI (1975 - 2025): gồm 06 chương.

- Chương I: Bối cảnh Việt Nam và sau ngày thống nhất đất nước.

- Chương II: Ninh Bình mười năm sau ngày thống nhất đất nước (1975 - 1985).

- Chương III: Ninh Bình những năm đầu Đổi mới (1986 - 1992)

- Chương IV: Ninh Bình giai đoạn đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa (1992-2010).

- Chương V: Ninh Bình trong chặng đường phát triển mới giai đoạn 2011 - 2025.

- Chương VI: Văn hoá ở Ninh Bình giai đoạn 1992 - 2025.

7. Sách “Lịch sử Ninh Bình thường thức”: gồm chương Mở đầu và 13 chương.

- Chương Mở đầu: Ninh Bình - vùng đất và con người.

- Chương I: Ninh Bình buổi bình minh lịch sử và thời đại dựng nước Văn Lang - Âu Lạc (từ khởi nguồn đến năm 179 TCN).

- Chương II: Ninh Bình trong thời kỳ đấu tranh nghìn năm chống Bắc thuộc và buổi đầu độc lập (179 TCN - 968).

- Chương III: Ninh Bình thời Đinh - Tiền Lê (968 - 1009).

- Chương IV: Ninh Bình thời Lý - Trần - Hồ (1009 - 1407).

- Chương V: Ninh Bình trong kháng chiến chống Minh và thời Lê sơ, Mạc (1407 - 1592).

- Chương VI: Ninh Bình thời Lê - Trịnh và thời Tây Sơn (1592 - 1802).

- Chương VII: Ninh Bình thời Nguyễn (giai đoạn 1802 - 1873).

- Chương VIII: Ninh Bình từ năm 1873 đến năm 1930.

- Chương IX: Ninh Bình từ năm 1930 đến năm 1945.

- Chương X: Ninh Bình trong thời kỳ kháng chiến chống Pháp (1945 - 1954).

- Chương XI: Ninh Bình trong thời kỳ kháng chiến chống Mỹ (1954 - 1975).
- Chương XII: Ninh Bình từ sau ngày thống nhất đất nước và buổi đầu công cuộc đổi mới (1975 - 1992).
- Chương XIII: Ninh Bình trên chặng đường phát triển mới (1992-2025).

II. PHẦN THỨ HAI: CÁC HOẠT ĐỘNG PHỤC VỤ NGHIÊN CỨU, BIÊN SOẠN

1. Tổ chức hội thảo, tọa đàm

- Hoạt động hội thảo khoa học quy mô lớn (06 hội thảo khoa học):
 - + Hội thảo: Xác lập các quan điểm, nguyên tắc cơ bản trong tiếp cận nghiên cứu, biên soạn bộ Lịch sử Ninh Bình; vấn đề phân kỳ, phân tập bộ sách.
 - + Hội thảo: Các nguồn sử liệu phục vụ nghiên cứu, biên soạn bộ Lịch sử Ninh Bình.
 - + Hội thảo: Ninh Bình thế kỷ X trong hành trình phục quốc và phục hưng dân tộc.
 - + Hội thảo: Ninh Bình thời kỳ cổ đại và trung đại: Các vấn đề lịch sử.
 - + Hội thảo: Ninh Bình thời kỳ cận đại: Các vấn đề lịch sử.
 - + Hội thảo: Ninh Bình thời kỳ hiện đại: Các vấn đề lịch sử.
- Hoạt động tọa đàm khoa học quy mô nhỏ: mỗi tập tổ chức 03 tọa đàm khoa học.

Mỗi tập tổ chức 03 tọa đàm khoa học nhằm đánh giá giải quyết, thống nhất các vấn đề khoa học lịch sử trong mỗi tập.

2. Hoạt động điều tra thực địa, khảo sát, sưu tầm tài liệu

- Điều tra, khảo sát thực địa tại Ninh Bình.
 - + Điều tra, khảo sát tại các địa phương trên địa bàn tỉnh.
 - + Điều tra, khảo sát các địa điểm, di tích lịch sử, văn hoá quan trọng.
 - Điều tra, khảo sát tư liệu tại các cơ quan lưu trữ trung ương và địa phương.
 - + Điều tra, khảo sát tại các cơ quan lưu trữ Trung ương.
 - + Điều tra, khảo sát tại các cơ quan lưu trữ địa phương.
- (Đề cương chi tiết kèm theo).*

Điều 2. Giao Sở Văn hóa và Thể thao chủ trì, phối hợp với các cơ quan, đơn vị liên quan tổ chức triển khai các bước tiếp theo thực hiện Đề án “Nghiên cứu, biên soạn bộ Lịch sử Ninh Bình” đảm bảo tuân thủ các quy định hiện hành.

Điều 3. Quyết định này có hiệu lực thi hành kể từ ngày ký ban hành.

Điều 4. Chánh Văn phòng Ủy ban nhân dân tỉnh, Giám đốc Sở Văn hoá và Thể thao; Thủ trưởng các sở, ban, ngành có liên quan; Chủ tịch Ủy ban nhân dân huyện, thành phố và các tổ chức, cá nhân có liên quan chịu trách nhiệm thi hành Quyết định này./.

Nơi nhận:

- Như Điều 4;
- Thường trực Tỉnh uỷ;
- Lãnh đạo UBND tỉnh;
- Lãnh đạo VPUBND tỉnh;
- Các sở, ban, ngành, đoàn thể;
- UBND các huyện, thành phố;
- Lưu: VT, VP6, các VP, TT.

TN_VP6_27.QĐ

**TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Nguyễn Cao Sơn

**ỦY BAN NHÂN DÂN
TỈNH NINH BÌNH**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

**ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT
NHIỆM VỤ NGHIÊN CỨU, BIÊN SOẠN, XUẤT BẢN
BỘ LỊCH SỬ NINH BÌNH**

*(Ban hành kèm theo Quyết định số /QĐ-UBND ngày tháng 6 năm 2025
của Ủy ban nhân dân tỉnh Ninh Bình)*

Phần thứ nhất

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT NỘI DUNG BỘ LỊCH SỬ NINH BÌNH

(Gồm 6 tập thông sử và 1 tập lịch sử thường thức)

LỊCH SỬ NINH BÌNH TẬP I (TỪ KHỞI NGUỒN ĐẾN 968)

CHƯƠNG MỞ ĐẦU

NINH BÌNH - VỊ THẾ ĐỊA CHÍNH TRỊ VÀ NHÂN VĂN

I. VỊ TRÍ ĐỊA LÝ, ĐIỀU KIỆN TỰ NHIÊN TỈNH NINH BÌNH

1. Vị trí địa lý
2. Điều kiện tự nhiên

II. CÁC CỘNG ĐỒNG DÂN TỘC TRÊN ĐẤT NINH BÌNH

1. Các cộng đồng tộc người trên đất Ninh Bình
2. Đặc điểm dân cư

CHƯƠNG I

NINH BÌNH TRONG NỀN CẢNH VIỆT NAM THỜI TIỀN SỬ

I. MÔI TRƯỜNG VÀ VĂN HÓA CỔ ĐÔNG NAM Á THỜI TIỀN SỬ

1. Môi trường và con người
 - 1.1. *Kỷ Nhân sinh và những thay đổi môi trường sống ở Đông Nam Á*
 - Kỷ Nhân sinh
 - Sự thay đổi môi trường sống ở Đông Nam Á

- + Sự thay đổi mực nước biển
- + Sự thay đổi môi trường và khí hậu

1.2. Người cổ Đông Nam Á

- Những hóa thạch đầu tiên
- Tiến trình hình thành người cổ Đông Nam Á

2. Các nền văn hóa Đông Nam Á thời tiền sử

2.1. Thời đại đá cũ

- Các nền văn hóa tiêu biểu
- Loại hình và kỹ thuật chế tác công cụ
- Hoạt động kiếm sống

2.2. Thời đại đá mới

- Các nền văn hóa tiêu biểu
- Loại hình và kỹ thuật chế tác công cụ, dụng cụ
- Hoạt động kiếm sống

II. VIỆT NAM THỜI TIỀN SỬ

1. Người cổ Việt Nam

- Người đứng thẳng (*Homo erectus*): Các hóa thạch người ở Thẩm Khuyên và Thẩm Hai (Lạng Sơn)...

- Người hiện đại sớm (*Homo sapiens*): Các hóa thạch người ở Thẩm Ồm (Nghệ An) và Hang Hùm (Yên Bái)...

- Người hiện đại muộn (*Homo sapiens sapiens*): Các hóa thạch ở Thung Lang (Ninh Bình) và Kéo Lèng (Lạng Sơn)...

2. Các nền văn hóa cổ Việt Nam thời tiền sử

2.1. Thời đại đá cũ

- Các nền văn hóa tiêu biểu
- + Di tích An Khê
- + Kỹ nghệ Ngườm
- + Văn hóa Sơn Vi
- Loại hình và kỹ thuật chế tác công cụ
- Hoạt động kiếm sống

2.2. Thời đại đá mới

- Các nền văn hóa tiêu biểu
- + Sơ kỳ thời đại đá mới
- + Trung kỳ thời đại đá mới
- + Hậu kỳ thời đại đá mới
- Loại hình và kỹ thuật chế tác công cụ, dụng cụ
- Hoạt động kiếm sống

CHƯƠNG II

THỜI ĐẠI ĐỒ ĐÁ VÀ NHỮNG CỘNG ĐỒNG CƯ DÂN ĐẦU TIÊN Ở NINH BÌNH

I. MÔI TRƯỜNG VÀ QUẦN THỂ ĐỘNG THỰC VẬT NINH BÌNH THỜI TIỀN SỬ

1. Môi trường

1.1. Mực nước biển

- Sự thay đổi mực nước biển
- Tác động của mực nước biển đến quá trình hình thành cư trú

1.2. Môi trường và khí hậu

- Đặc trưng môi trường
- Đặc trưng khí hậu

2. Quần động thực vật

2.1. Cổ động vật

- Các di tích tiêu biểu
- Các loại động vật

2.2. Cổ thực vật

- Các di tích tiêu biểu
- Các loại thực vật

II. CÁC VĂN HÓA THỜI ĐẠI ĐỒ ĐÁ Ở NINH BÌNH

1. Văn hóa Hòa Bình

1.1. Các di tích tiêu biểu

- Hang Trống
- Hang Mòi

- Mái đá Ông Hay
- Thung Lau
- Hang Mo
- Hang Dơi-Nho Quan
- Hang Diêm
- Động Người Xưa (Hang Đẳng)
- Hang Bói
- Mái đá Vàng
- Mái đá Ốc
- Hang Thung Bình
- Mái đá Chợ
- Hang Áng Nồi

1.2. Đặc trưng văn hóa

- Đặc trưng phân bố
- Đặc trưng công cụ
- Hoạt động kiếm sống
- Chủ nhân và các mối liên hệ văn hóa

2. Văn hóa Đa Bút

2.1. Các di tích tiêu biểu

- Hang Mòi
- Mái đá Vàng
- Mái đá Ốc
- Đồng Vườn
- Hang Cò
- Hang Sáo
- Hang ông Giao
- Hang Mo
- Mái đá Hạnh

2.2. Đặc trưng văn hóa

- Đặc trưng phân bố

- Đặc trưng công cụ đá
- Sự ra đời của đồ gốm sớm nhất Việt Nam
- Hoạt động kiếm sống
- Chủ nhân và các mối liên hệ văn hóa

CHƯƠNG III

THỜI ĐẠI ĐỒ ĐỒNG VÀ XÃ HỘI NÔNG NGHIỆP Ở NINH BÌNH

I. THỜI ĐẠI ĐỒ ĐỒNG Ở VIỆT NAM

1. Sự thay đổi môi trường sống
2. Các nền văn hóa và thành tựu tiêu biểu của thời đại đồ đồng Việt Nam

2.1. Các nền văn hóa tiêu biểu

- Sơ kỳ thời đại đồ đồng
- Trung kỳ thời đại đồ đồng
- Hậu kỳ thời đại đồ đồng

2.2. Các thành tựu

- Mở rộng không gian cư trú
- Phát triển sản xuất nông nghiệp
- Kỹ thuật luyện kim
- Thành tựu về văn hóa

II. THỜI ĐẠI ĐỒ ĐỒNG Ở NINH BÌNH

1. Các di tích tiêu biểu

1.1. Di tích Mán Bạc

1.2. Các di tích khác

2. Cư dân thời đại đồ đồng ở Ninh Bình và các mối liên hệ văn hóa

2.1. Cư dân thời đại đồ đồng ở Ninh Bình

2.2. Các mối liên hệ văn hóa

3. Thành tựu thời đại đồ đồng ở Ninh Bình

3.1. Nông nghiệp

3.2. Luyện kim

3.3. Làm gốm

CHƯƠNG IV

NINH BÌNH TRONG THỜI ĐẠI DỰNG NƯỚC VĂN LANG - ÂU LẠC

I. CÁC DI TÍCH VĂN HÓA ĐÔNG SƠN Ở NINH BÌNH

1. Không gian phân bố
2. Đặc trưng di tích

II. CÁC THÀNH TỰU

1. Thành tựu kinh tế

1.1. Nông nghiệp

1.2. Luyện kim

1.3. Làm gốm

2. Đặc trưng văn hóa

III. VÙNG ĐẤT NINH BÌNH TRONG THỜI ĐẠI VĂN LANG - ÂU LẠC

1. Sự ra đời của nhà nước Văn Lang - Âu Lạc
2. Vùng đất Ninh Bình thời nước Văn Lang - Âu Lạc

CHƯƠNG V

NINH BÌNH TRONG THỜI KỲ ĐẤU TRANH NGHÌN NĂM CHỐNG BẮC THUỘC

I. BỐI CẢNH LỊCH SỬ VÀ CHÍNH SÁCH CAI TRỊ CỦA CÁC TRIỀU ĐẠI PHƯƠNG BẮC

1. Bối cảnh lịch sử

1.1. Việt Nam từ sau thất bại của An Dương Vương và trong thiên niên kỷ thứ nhất

- Vùng Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ
- Vùng Trung và Nam Trung Bộ
- Vùng Nam Bộ

1.2. Trung Quốc trong thiên niên kỷ thứ nhất

- Nhà Nam Việt cát cứ
- Nhà Hán: từ Tây Hán đến Đông Hán
- Thời kỳ Tam quốc và Nam - Bắc triều
- Thời Tùy - Đường

2. Chính sách cai trị của các triều đại phương Bắc

- Các chính sách về chính trị - hành chính
- Các chính sách về kinh tế - xã hội
- Các chính sách về tư tưởng - văn hoá

3. Vùng đất Ninh Bình từ sau thất bại của An Dương Vương và trong thiên niên kỷ I sau Công nguyên

- Từ sau An Dương Vương đến khởi nghĩa Hai Bà Trưng
- Từ sau khởi nghĩa Hai Bà Trưng đến nhà nước Vạn Xuân
- Dưới thời Tùy - Đường

II. NHỮNG CHUYỂN BIẾN KINH TẾ, VĂN HÓA, XÃ HỘI

1. Chuyển biến về kinh tế

1.1. Kinh tế nông nghiệp

1.2. Kinh tế thủ công nghiệp

1.3. Kinh tế thương nghiệp và đô thị

- Kinh tế thương nghiệp
- Các trung tâm hành chính và kinh tế

2. Chuyển biến về đời sống tư tưởng và văn hóa

2.1. Đời sống tín ngưỡng - tôn giáo

2.2. Đời sống sinh hoạt văn hoá

3. Chuyển biến về xã hội

III. PHONG TRÀO ĐẤU TRANH GIÀNH ĐỘC LẬP DÂN TỘC

1. Thời kỳ từ sau thất bại của An Dương Vương đến nhà nước Vạn Xuân

- Bối cảnh chung của phong trào đấu tranh giành độc lập dân tộc thế kỷ III - II TCN đến thế kỷ VI

- Tham gia của nhân dân Ninh Bình trong các phong trào khởi nghĩa vũ trang giành độc lập dân tộc

2. Thời kỳ từ thế kỷ VII đến cuối thế kỷ IX dưới ách đô hộ Tùy - Đường

- Bối cảnh chung của phong trào đấu tranh giành độc lập dân tộc thế kỷ VII-IX

- Nhân dân Ninh Bình trong các phong trào khởi nghĩa vũ trang giành độc lập dân tộc thế kỷ VII-IX.

CHƯƠNG VI

NINH BÌNH TRONG CÔNG CUỘC GIÀNH ĐỘC LẬP DÂN TỘC VÀ THỐNG NHẤT ĐẤT NƯỚC (905-968)

I. TÌNH HÌNH CHÍNH TRỊ CUỐI TRIỀU ĐƯỜNG VÀ CÔNG CUỘC TỰ CHỦ GIÀNH ĐỘC LẬP CỦA NGƯỜI VIỆT ĐẦU THẾ KỶ X

1. Tình hình chính trị cuối triều Đường

- Sự suy yếu của nhà Đường
- Tình hình chính quyền nhà Đường ở An Nam đô hộ phủ

2. Công cuộc giành quyền độc lập đầu thế kỷ X

2.1. Từ Khúc Thừa Dụ đến Ngô Quyền

- Khúc Thừa Dụ dựng quyền tự chủ
- Dương Đình Nghệ khôi phục quyền tự chủ
- Ngô Quyền đánh thắng quân Nam Hán và xưng vương

2.2. Vùng đất Ninh Bình trong công cuộc tự chủ giành độc lập đầu thế kỷ X

- Tổ chức hành chính và những dấu ấn đời sống vật chất - kinh tế và tư tưởng - văn hoá
- Sự tham gia của nhân dân Ninh Bình trong công cuộc tự chủ giành độc lập đầu thế kỷ X

II. ĐÌNH BỘ LĨNH VÀ SỰ NGHIỆP THỐNG NHẤT ĐẤT NƯỚC

1. Cục diện 12 sứ quân

- Sự suy yếu và tan rã của chính quyền trung ương nhà Ngô và sự xuất hiện của cục diện 12 sứ quân.
- Vùng đất Ninh Bình từ năm 939 đến cục diện 12 sứ quân

2. Đình Bộ Lĩnh và công cuộc thống nhất đất nước

2.1. Đình Bộ Lĩnh: quê hương, xuất thân và tuổi trẻ

- Quê hương và gia thế của Đình Bộ Lĩnh
- Những năm tháng tuổi trẻ của Đình Bộ Lĩnh

2.2. Công cuộc thống nhất đất nước

- Đình Bộ Lĩnh: từ thế lực địa phương đến hoàng đế quốc gia thống nhất
- Đóng góp của nhân dân Ninh Bình trong công cuộc thống nhất đất nước
- + Sự tham gia của các tầng lớp nhân dân
- + Những gương mặt lịch sử tiêu biểu

3. Xu hướng tập quyền và thống nhất quốc gia và vị thế của vùng đất Ninh Bình
- Thắng lợi của xu thế tập quyền và thống nhất quốc gia
 - Vị thế của vùng đất Ninh Bình trong công cuộc thống nhất đất nước

KẾT LUẬN

TÀI LIỆU THAM KHẢO

LỊCH SỬ NINH BÌNH TẬP II (968 - 1407)

CHƯƠNG I

BỐI CẢNH ĐẤT NƯỚC VÀ THẾ GIỚI CUỐI THẾ KỶ X

I. BỐI CẢNH QUỐC TẾ

1. Trung Quốc cuối thế kỷ X
2. Đông Nam Á cuối thế kỷ X

II. VIỆT NAM CUỐI THẾ KỶ X

1. Vùng Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ
2. Vùng Trung và Nam Trung Bộ
3. Vùng Nam Bộ

CHƯƠNG II

NINH BÌNH THỜI ĐÌNH - TIỀN LÊ (968 - 1009)

I. NINH BÌNH THỜI ĐÌNH (968-980)

1. Triều Đình thành lập và định đô ở Hoa Lư

1.1. Triều Đình thành lập

- Quốc hiệu, niên hiệu
- Xung đế - bước trưởng thành của ý thức dân tộc

1.2. Định đô ở Hoa Lư

2. Tổ chức bộ máy cai trị

2.1. Chính quyền Trung ương Hoa Lư thời Đình

2.2. Chính quyền địa phương thời Đình ở Ninh Bình

II. NINH BÌNH THỜI TIỀN LÊ (980-1009)

1. Khủng hoảng cung đình Hoa Lư và sự thành lập nhà Tiền Lê

- Khủng hoảng cung đình Hoa Lư
- Triều Tiền Lê được thành lập

2. Hoa Lư - Ninh Bình trong cuộc kháng chiến chống Tống năm 981

- Âm mưu xâm lược của nhà Tống
- Triều đình Hoa Lư hoạch định kế hoạch tổ chức cuộc kháng chiến

- Lê Hoàn lãnh đạo cuộc kháng chiến chống Tống
- Đóng góp của nhân dân Ninh Bình trong cuộc kháng chiến chống Tống năm 981

3. Tổ chức cai trị

3.1 Chính quyền Trung ương Hoa Lư thời Tiền Lê

3.2 Chính quyền địa phương thời Tiền Lê ở Ninh Bình

III. QUÂN ĐỘI, PHÁP LUẬT

1. Quân đội thời Đinh - Tiền Lê

2. Pháp luật thời Đinh - Tiền Lê

IV. Củng cố nền thống nhất và hoạt động đối ngoại THỜI ĐÌNH - TIỀN LÊ

1. Củng cố nền thống nhất quốc gia

2. Hoạt động đối ngoại thời Đinh - Tiền Lê

V. KINH TẾ, XÃ HỘI NINH BÌNH THỜI ĐÌNH - TIỀN LÊ

1. Tình hình kinh tế

2. Tình hình xã hội

CHƯƠNG III

KINH ĐÔ HOA LƯ

I. NGUỒN SỬ LIỆU VÀ QUÁ TRÌNH NGHIÊN CỨU

1. Các nguồn sử liệu

- Thư tịch Việt Nam và Trung Quốc viết về kinh đô Hoa Lư
- Tài liệu khảo cổ học về kinh đô Hoa Lư
- Các nguồn tài liệu khác

2. Quá trình nghiên cứu và các vấn đề thảo luận

- Quá trình nghiên cứu
- Các vấn đề khoa học còn thảo luận

II. KINH ĐÔ HOA LƯ: THÀNH LUYỆN VÀ CUNG ĐIỆN

1. Hệ thống thành lũy

2. Hệ thống cung điện

3. Các công trình kiến trúc khác

III. HOA LƯ - DI SẢN TRƯỜNG TỒN

1. Giá trị nghiên cứu
2. Giá trị di sản

CHƯƠNG IV

NINH BÌNH VỚI VĂN HÓA ĐẠI CỒ VIỆT - ĐẠI VIỆT THỜI ĐÌNH - TIỀN LÊ

I. VĂN HOÁ HOA LƯ - ĐẠI CỒ VIỆT

1. Hoa Lư - trung tâm Phật giáo thời Đinh - Tiền Lê
 - 1.1. Phật giáo Việt Nam thế kỷ X*
 - 1.2. Hoa Lư - trung tâm Phật giáo thời Đinh - Tiền Lê*
 - 1.3. Cột kinh Phật ở Hoa Lư*
2. Văn học và nghệ thuật
 - 2.1. Mở đầu dòng văn học viết*
 - 2.2. Nghệ thuật Hoa Lư - Đại Cồ Việt*
3. Những gương mặt lịch sử - văn hoá thời đại Hoa Lư

II. HOA LƯ - TẢNG NỀN VĂN MINH ĐẠI VIỆT

1. Di sản khảo cổ học đô thị
2. Hoa Lư thế kỷ X và sự kết lớp các giá trị văn hoá Hoa Lư

CHƯƠNG V

NINH BÌNH THỜI LÝ - TRẦN - HỒ (1009-1407)

I. NINH BÌNH THỜI LÝ (1009-1226)

1. Vương triều Lý thành lập và định đô Thăng Long
 - 1.1. Vương triều Lý thành lập*
 - 1.2. Từ Hoa Lư đến Thăng Long: bước trưởng thành vượt bậc của dân tộc*
2. Quy hoạch hành chính và tổ chức bộ máy cai trị
 - 2.1. Quy hoạch hành chính quốc gia thời Lý*
 - 2.2. Vùng đất Ninh Bình thời Lý*
 - 2.3. Tổ chức bộ máy cai trị ở Ninh Bình thời Lý*

3. Đời sống kinh tế và tình hình xã hội

3.1. Tình hình kinh tế

- Nông nghiệp
- Công, thương nghiệp

3.2. Đời sống xã hội

II. NINH BÌNH TRẦN (1226 - 1407)

1. Sự thiết lập vương triều Trần

1.1. Khủng hoảng cuối thế kỷ XII đầu thế kỷ XIII

1.2. Sự thiết lập vương triều Trần

2. Vùng đất Ninh Bình thời Trần

2.1. Quy hoạch hành chính quốc gia thời Trần

2.2. Vùng đất Ninh Bình thời Trần

3. Tổ chức bộ máy quản lý

3.1. Tổ chức bộ cai trị địa phương thời Trần

3.2. Tổ chức bộ máy cai trị ở Ninh Bình thời Trần

4. Tình hình kinh tế và đời sống xã hội

4.1. Kinh tế nông nghiệp

4.2. Kinh tế công thương nghiệp

4.3. Các trung tâm kinh tế công thương và đô thị ở Ninh Bình thời Trần

4.4. Tình hình xã hội ở Ninh Bình thời Trần

5. Ninh Bình trong các cuộc kháng chiến chống xâm lược Mông - Nguyên

5.1. Ba lần đế quốc Nguyên - Mông xâm lược Đại Việt

5.2. Diễn biến chiến trận và vị thế vùng đất Ninh Bình trong các cuộc kháng chiến chống Mông - Nguyên ở thế kỷ XIII

5.3. Hành cung Vũ Lâm trong cuộc kháng chiến lần thứ hai

III. NINH BÌNH THỜI HỒ (1400-1407)

1. Chuyển biến kinh tế - xã hội ở Đại Việt cuối thế kỷ XIV

1.1. Chuyển biến kinh tế - xã hội ở Đại Việt cuối thế kỷ XIV

1.2. Cải cách của Hồ Quý Ly và tác động tình hình kinh tế - xã hội Ninh

Bình

2. Ninh Bình thời Hồ (1400-1407)

2.1. *Vương triều Hồ thành lập*

2.2. *Vùng đất Ninh Bình thời Hồ*

CHƯƠNG VI

VĂN HOÁ NINH BÌNH THẾ KỶ XI - XIV

I. ĐỜI SỐNG TƯ TƯỞNG

1. Phật giáo Ninh Bình thời Lý - Trần - Hồ
2. Nho giáo và các gương mặt Nho sĩ Ninh Bình thời Lý - Trần - Hồ
3. Đạo giáo và tín ngưỡng dân gian

II. GIÁO DỤC, VĂN HỌC, NGHỆ THUẬT VÀ KỸ THUẬT

1. Giáo dục và khoa cử

- Giáo dục
- Thành tựu khoa cử

2. Văn học

- Văn học viết
- Văn học dân gian

3. Nghệ thuật

- Kiến trúc
- Mỹ thuật
- Nghệ thuật biểu diễn

4. Kỹ thuật

- Kỹ thuật xây dựng
- Kỹ thuật khác

III. NHÂN VẬT NINH BÌNH THỜI LÝ - TRẦN - HỒ

1. Nhân vật Ninh Bình thời Lý
2. Nhân vật Ninh Bình thời Trần - Hồ

KẾT LUẬN

TÀI LIỆU THAM KHẢO

LỊCH SỬ NINH BÌNH TẬP III (1407 - 1873)

CHƯƠNG I

NINH BÌNH TRONG KHÁNG CHIẾN CHỐNG MINH VÀ KHỞI NGHĨA LAM SƠN (1407-1428)

I. NINH BÌNH TRONG THỜI KỲ THUỘC MINH (1407-1427)

1. Cuộc chiến tranh xâm lược của giặc Minh
 - Âm mưu xâm lược Đại Ngu của triều Minh
 - Quân Minh tấn công xâm lược Đại Ngu
 - Cuộc kháng chiến chống Minh của triều Hồ
 - Diễn biến cuộc kháng chiến trên đất Ninh Bình
 - Thất bại của triều Hồ: nguyên nhân và bài học kinh nghiệm.
2. Ách đô hộ của nhà Minh
 - Những chủ trương, chính sách cai trị của nhà Minh trên các lĩnh vực chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội
 - Những biến đổi trong đời sống chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội ở An Nam trong thời kỳ thuộc Minh.
3. Vùng đất Ninh Bình dưới chế độ cai trị của chính quyền nhà Minh
 - Những thay đổi về diện cách hành chính, bộ máy và chính sách quản lý ở vùng đất Ninh Bình trong thời kỳ thuộc Minh.
 - Đời sống người dân Ninh Bình trong thời kỳ thuộc Minh.

II. NINH BÌNH TRONG PHONG TRÀO KHỞI NGHĨA CHỐNG MINH

1. Phong trào khởi nghĩa chống ách đô hộ của nhà Minh
 - Toàn cảnh phong trào khởi nghĩa vũ trang chống quân xâm lược Minh
 - Các cuộc khởi nghĩa tiêu biểu trước khởi nghĩa Lam Sơn
2. Khởi nghĩa của Trần Ngỗi trên đất Ninh Bình
 - Trần Ngỗi tập hợp lực lượng, phát động cuộc khởi nghĩa chống Minh
 - Các căn cứ của nghĩa quân Trần Ngỗi trên đất Ninh Bình
 - Diễn biến toàn cục cuộc khởi nghĩa
 - Chiến thắng Bô Cô và những trận chiến trên đất Ninh Bình
 - Sự tham gia và đóng góp của nhân dân Ninh Bình trong cuộc khởi nghĩa của Trần Ngỗi

- Thất bại của cuộc khởi nghĩa.
- 3. Ninh Bình với cuộc khởi nghĩa của Trần Quý Khoáng
 - Trần Quý Khoáng tiếp tục cuộc khởi nghĩa của nhà Hậu Trần
 - Diễn biến cuộc khởi nghĩa của Trần Quý Khoáng
 - Vai trò và đóng góp của vùng đất Ninh Bình trong cuộc khởi nghĩa Trần Quý Khoáng
 - Thất bại của cuộc khởi nghĩa: Nguyên nhân và những kinh nghiệm, bài học lịch sử.

III. NINH BÌNH TRONG CUỘC KHỞI NGHĨA LAM SƠN

1. Khởi nghĩa Lam Sơn

- Lê Lợi xây dựng lực lượng, phát động Khởi nghĩa Lam Sơn
- Hội thề Lũng Nhai và sự quy tụ hào kiệt bốn phương
- Tóm lược diễn biến chính của cuộc Khởi nghĩa Lam Sơn (1418-1427).

2. Khởi nghĩa Lam Sơn trên đất Ninh Bình

- Diễn biến cuộc Khởi nghĩa Lam Sơn trên vùng đất Ninh Bình
- Các chiến thắng tiêu biểu trên vùng đất Ninh Bình.

3. Vị trí, vai trò của vùng đất, con người Ninh Bình trong Khởi nghĩa Lam Sơn

- Vùng đất Ninh Bình trong toàn cục của cuộc khởi nghĩa Lam Sơn
- Những tướng lĩnh, sĩ phu người Ninh Bình tham gia khởi nghĩa Lam Sơn
- Vai trò của đóng góp của nhân dân Ninh Bình trong khởi nghĩa Lam Sơn.

CHƯƠNG II

NINH BÌNH THỜI LÊ SƠ VÀ MẠC (1428-1592)

I. NINH BÌNH THỜI LÊ SƠ

1. Ninh Bình trong bối cảnh chính trị Đại Việt thời Lê Sơ

1.1. Vương triều Lê Sơ

- Sự thành lập vương triều Lê Sơ
- Tổ chức bộ máy chính quyền ở trung ương và hệ thống hành chính các cấp ở địa phương
- Những chính sách và thành tựu chủ yếu của vương triều Lê Sơ trong các lĩnh vực chính trị, quân sự, ngoại giao.

1.2. Tình hình chính trị ở Ninh Bình thời Lê Sơ

- Vị thế của vùng đất Ninh Bình trong chiến lược phát triển đất nước thời Lê Sơ

- Thay đổi diện cách hành chính các cấp ở Ninh Bình thời Lê Sơ
- Chính sách quản lý của triều đình Lê Sơ trên vùng đất Ninh Bình
- An ninh, chính trị ở Ninh Bình thời Lê Sơ
- Quan hệ giữa Ninh Bình và các địa phương khác trong thời Lê Sơ.

2. Kinh tế, xã hội ở vùng đất Ninh Bình thời Lê Sơ

1.1. Chính sách kinh tế, xã hội của triều Lê Sơ

- Những chính sách kinh tế nổi bật của triều Lê Sơ đối với Đại Việt và đối với vùng đất Ninh Bình

- Các chính sách xã hội

1.2. Tình hình kinh tế

- Nông nghiệp
- Lâm nghiệp, đánh bắt thủy - hải sản
- Thủ công nghiệp
- Thương nghiệp.

1.3. Tình hình xã hội

- Các tầng lớp xã hội ở Ninh Bình
- Đời sống xã hội ở Ninh Bình thời Lê Sơ.

3. Văn hóa Ninh Bình thời Lê Sơ

1. Tư tưởng - tôn giáo

- Đời sống tư tưởng
- Nho giáo
- Phật giáo
- Đạo giáo.

2. Giáo dục, khoa cử

- Giáo dục Nho học ở Ninh Bình thời Lê Sơ
- Tổng quan về tình hình khoa cử ở Ninh Bình thời Lê Sơ
- Một số gương mặt trí thức, khoa cử tiêu biểu của Ninh Bình thời Lê Sơ.

3. Văn học, nghệ thuật

- Các tác gia, tác phẩm văn học chữ viết tiêu biểu ở Ninh Bình, về Ninh Bình

- Nghệ thuật (kiến trúc, điêu khắc, hội họa...).

4. Văn hóa dân gian

- Đời sống văn hóa vật chất (ăn, mặc, ở, đi lại...)

- Tín ngưỡng tâm linh

- Phong tục, tập quán

- Tri thức dân gian (thiên văn, địa lý, nhân tướng, kỹ thuật dân gian, sử học truyền miệng...)

- Văn học dân gian (truyện kể, ca dao, tục ngữ, hò vè...)

- Lễ hội, trò chơi, sinh hoạt văn hóa dân gian

- Diễn xướng dân gian (múa, hát, trò chơi...)

II. NINH BÌNH THỜI MẠC (1527-1592)

1. Chính trị thời Mạc với vùng đất Ninh Bình

1.1. Vương triều Mạc

- Mạc Đăng Dung từng bước thôn tóm quyền lực

- Cuộc chính biến cung đình năm 1527 và sự thành lập vương triều Mạc

- Tổ chức bộ máy chính quyền các cấp và hệ thống hành chính địa phương thời Mạc

- Những chính sách và thành tựu chủ yếu của vương triều Mạc trong các lĩnh vực chính trị, quân sự, ngoại giao.

1.2. Tình hình chính trị ở Ninh Bình thời Mạc

- Vị thế của vùng đất Ninh Bình trong chiến lược phát triển đất nước của triều Mạc và kế hoạch trung hưng của nhà Lê

- Vùng đất Ninh Bình trong cuộc nội chiến Nam - Bắc triều

- Diện cách hành chính các cấp ở Ninh Bình dưới thời Mạc

- Chính sách quản lý của triều đình Mạc trên vùng đất Ninh Bình

- An ninh, chính trị ở Ninh Bình thời Mạc

- Quan hệ giữa Ninh Bình và các địa phương khác trong thời Mạc.

2. Kinh tế, xã hội ở Ninh Bình thời Mạc

1.1. Chính sách kinh tế, xã hội của triều Mạc

- Những chính sách kinh tế nổi bật của triều Mạc đối với Đại Việt và đối với vùng đất Ninh Bình

- Các chính sách xã hội

1.2. Tình hình kinh tế

- Nông nghiệp

- Lâm nghiệp, đánh bắt thủy - hải sản

- Thủ công nghiệp

- Thương nghiệp.

1.3. Tình hình xã hội

- Tác động của cuộc nội chiến Nam - Bắc triều đối với tình hình xã hội ở Ninh Bình

- Sự phân hóa, các tầng lớp xã hội

- Đời sống xã hội ở Ninh Bình trong thời Mạc

3. Văn hóa Ninh Bình thời Mạc

1. Tư tưởng - tôn giáo

- Đời sống tư tưởng

- Nho giáo

- Phật giáo

- Đạo giáo

- Sự du nhập của Công giáo.

1.2. Giáo dục, khoa cử

- Giáo dục Nho học ở Ninh Bình thời Mạc

- Tổng quan về tình hình khoa cử ở Ninh Bình thời Mạc

- Một số gương mặt trí thức, khoa cử tiêu biểu của Ninh Bình thời Lê - Mạc.

1.3. Văn học, nghệ thuật

- Các tác gia, tác phẩm văn học chữ viết tiêu biểu ở Ninh Bình, về Ninh Bình

- Nghệ thuật (kiến trúc, điêu khắc, hội họa...).

1.4. Văn hóa dân gian

- Đời sống văn hóa vật chất (ăn, mặc, ở, đi lại...)

- Tín ngưỡng tâm linh

- Phong tục, tập quán
- Tri thức dân gian (thiên văn, địa lý, nhân tướng, kỹ thuật dân gian, sử học truyền miệng...)
- Văn học dân gian (truyện kể, ca dao, tục ngữ, hò vè...)
- Lễ hội, trò chơi, sinh hoạt văn hóa dân gian
- Di sản dân gian (múa, hát, trò chơi...)

CHƯƠNG III

NINH BÌNH THỜI LÊ - TRỊNH VÀ TÂY SƠN (1592-1802)

I. NINH BÌNH THỜI LÊ - TRỊNH

1. Vùng đất Ninh Bình trong bối cảnh chính trị Đàng Ngoài thời Lê Trung Hưng

1.1. Chính quyền Đàng Ngoài

- Công cuộc trung hưng triều Lê và sự ra đời của chính quyền Lê - Trịnh
- Nội chiến và sự phân liệt Đàng Ngoài - Đàng Trong
- Tổ chức bộ máy chính quyền các cấp ở Đàng Ngoài
- Những chính sách và thành tựu chủ yếu của chính quyền Lê - Trịnh trong các lĩnh vực chính trị, quân sự, ngoại giao
- Khủng hoảng ở Đàng Ngoài cuối thời Lê - Trịnh.

1.2. Tình hình chính trị ở Ninh Bình thời Lê - Trịnh

- Vị thế của vùng đất Ninh Bình trong chiến lược phát triển đất nước dưới thời Lê - Trịnh
- Vùng đất Ninh Bình trong cuộc nội chiến Đàng Trong - Đàng Ngoài
- Những thay đổi về cơ cấu hành chính các cấp ở Ninh Bình thời Lê - Trịnh
- Chính sách quản lý của triều Lê - Trịnh trên vùng đất Ninh Bình
- An ninh, chính trị ở Ninh Bình thời Lê - Trịnh
- Quan hệ giữa Ninh Bình và các địa phương khác trong thời Lê - Trịnh.

2. Kinh tế Ninh Bình thời Lê - Trịnh

1.1. Chính sách kinh tế của triều Lê - Trịnh

- Những chính sách kinh tế nổi bật của triều Lê - Trịnh đối với Đại Việt
- Chính sách kinh tế của triều Lê - Trịnh đối với/ liên quan tới vùng đất Ninh Bình

1.2. Tình hình kinh tế

- Nông nghiệp
- Lâm nghiệp, đánh bắt thủy - hải sản
- Thủ công nghiệp
- Thương nghiệp.

3. Tình hình xã hội ở Ninh Bình thời Lê - Trịnh

1.1. Các yếu tố tác động

- Tác động của các chính sách nhà nước
- Biến đổi trong đời sống làng xã
- Ảnh hưởng của cuộc nội chiến Đảng Trong - Đảng Ngoài
- Biến đổi của điều kiện tự nhiên, môi trường

1.2. Đời sống xã hội

- Sự suy thoái trong đời sống chính trị, tư tưởng, phân hóa xã hội
- Đời sống xã hội của nhân dân

1.3. Phong trào khởi nghĩa nông dân

- Những mâu thuẫn xã hội, xung đột chính trị
- Phong trào khởi nghĩa nông dân ở Đảng Ngoài trong giai đoạn thế kỷ XVII - XVIII.
- Các cuộc khởi nghĩa nông dân ở Ninh Bình thời Lê - Trịnh.

II. NINH BÌNH TRONG KHÁNG CHIẾN CHỐNG MÃN THANH VÀ DƯỚI THỜI TÂY SƠN (1789-1802)

1. Ninh Bình trong cuộc kháng chiến chống xâm lược Mãn Thanh

1. Nguyễn Huệ tiến quân ra Bắc “phù Lê diệt Trịnh”

- Khái quát về cuộc khởi nghĩa Tây Sơn
- Nguyễn Huệ tiến quân ra Bắc lần thứ nhất
- Nguyễn Huệ tiến quân ra Bắc lần thứ hai
- Nguyễn Huệ tiến quân ra Bắc lần thứ ba

1.2. Quang Trung - Nguyễn Huệ đại phá quân xâm lược Mãn Thanh

- Quân Thanh xâm lược Đại Việt
- Quân Tây Sơn lui về giữ phòng tuyến Tam Điệp - Biện Sơn

- Phòng tuyến Tam Điệp, cửa biển Thần Phù và các căn cứ trên vùng đất Ninh Bình trong cuộc kháng chiến chống Mãn Thanh

- Quang Trung - Nguyễn Huệ tấn công ra Bắc, hội quân tại Tam Điệp, tiến vào giải phóng Thăng Long

- Vai trò, đóng góp của vùng đất, con người Ninh Bình trong cuộc kháng chiến chống xâm lược Mãn Thanh.

2. Ninh Bình dưới thời Tây Sơn

1.1. Vương triều Tây Sơn

- Sự thành lập vương triều Tây Sơn, công cuộc khôi phục và phát triển đất nước.

- Chủ trương đổi mới, cải cách dưới triều Tây Sơn

- Tổ chức bộ máy chính quyền và hệ thống hành chính ở Đại Việt thời Tây Sơn.

- Những thành tựu và hạn chế của triều Tây Sơn trên các lĩnh vực chính trị, quân sự, ngoại giao.

1.2. Tình hình chính trị ở Ninh Bình thời Tây Sơn

- Vị thế của vùng đất Ninh Bình trong chiến lược phát triển đất nước dưới thời Tây Sơn

- Những thay đổi về cơ cấu hành chính các cấp ở Ninh Bình thời Tây Sơn

- Chính sách quản lý của triều Tây Sơn trên vùng đất Ninh Bình

- An ninh, chính trị ở Ninh Bình thời Tây Sơn

- Quan hệ giữa Ninh Bình và các địa phương khác trong thời Tây Sơn.

1.3. Kinh tế, xã hội ở Ninh Bình thời Tây Sơn

- Những chính sách kinh tế, xã hội nổi bật của triều Tây Sơn đối với Đại Việt và liên quan đến vùng đất Ninh Bình

- Tình hình kinh tế

- + Nông nghiệp, khai hoang, đê điều, thủy lợi

- + Lâm nghiệp, đánh bắt thủy - hải sản

- + Thủ công nghiệp

- + Thương nghiệp.

- Tình hình xã hội

- + Tác động của bối cảnh lịch sử và sự phân hóa xã hội

+ Đời sống xã hội của người dân Ninh Bình thời Tây Sơn.

CHƯƠNG IV

VĂN HOÁ NINH BÌNH THẾ KỶ XVII - XVIII

I. TƯ TƯỞNG - TÔN GIÁO

- Nho giáo
- Phật giáo
- Đạo giáo
- Công giáo.

II. GIÁO DỤC, KHOA CỬ

1. Giáo dục

- Chính sách giáo dục của chính quyền Lê - Trịnh ở Đàng Ngoài
- Hệ thống trường lớp, chương trình giáo dục, tài liệu học tập
- Thành tựu giáo dục Nho học ở Ninh Bình thời Lê - Trịnh.

2. Khoa cử

- Tổng quan về tình hình khoa cử ở Ninh Bình thời Lê - Trịnh
- Một số gương mặt trí thức, khoa cử tiêu biểu của Ninh Bình thời Lê - Trịnh.

III. VĂN HỌC, NGHỆ THUẬT

1. Văn học viết

- Giới thiệu chung về sự phát triển của nền văn học chữ viết ở Đàng Ngoài thế kỷ XVII-XVIII

- Các tác gia văn học tiêu biểu người Ninh Bình, liên quan đến Ninh Bình
- Các tác phẩm văn học tiêu biểu về Ninh Bình, liên quan đến Ninh Bình

2. Nghệ thuật

- Nghệ thuật kiến trúc
- Nghệ thuật điêu khắc
- Nghệ thuật hội họa
- Nghệ thuật biểu diễn...

IV. VĂN HÓA DÂN GIAN

- Đời sống văn hóa vật chất (ăn, mặc, ở, đi lại...)
- Tín ngưỡng tâm linh
- Phong tục, tập quán
- Tri thức dân gian (thiên văn, địa lý, nhân tướng, kỹ thuật dân gian, sử học truyền miệng...)
- Văn học dân gian (truyện kể, ca dao, tục ngữ, hò vè...)

- Lễ hội, trò chơi, sinh hoạt văn hóa dân gian
- Di sản văn hóa dân gian (múa, hát, trò chơi...).

CHƯƠNG V

NINH BÌNH THỜI NGUYỄN (GIAI ĐOẠN 1802 - 1873)

I. CHÍNH TRỊ THỜI NGUYỄN VÀ VÙNG ĐẤT NINH BÌNH

1. Vương triều Nguyễn

- Sự thành lập vương triều Nguyễn
- Tổ chức chính quyền đầu triều Nguyễn và cải cách hành chính dưới thời Minh Mệnh

- Những chính sách và thành tựu chủ yếu của chính quyền triều Nguyễn trong các lĩnh vực chính trị, quân sự, ngoại giao

- Khủng hoảng dưới triều Nguyễn và công cuộc xâm lược của thực dân Pháp.

2. Tình hình chính trị ở Ninh Bình thời Nguyễn

- Vị thế của vùng đất Ninh Bình trong chiến lược phát triển đất nước thời Nguyễn

- Sự thành lập tỉnh Ninh Bình và những thay đổi về tổ chức hành chính, bộ máy quản lý ở tỉnh Ninh Bình

- Chính sách quản lý của triều Nguyễn (chính trị, quân sự, ngoại giao) liên quan đến vùng đất Ninh Bình

- An ninh, chính trị ở Ninh Bình thời Nguyễn
- Quan hệ giữa Ninh Bình và các địa phương khác trong thời Nguyễn.

II. KINH TẾ NINH BÌNH THỜI NGUYỄN

1. Chính sách kinh tế của triều Nguyễn

- Những chính sách kinh tế nổi bật của triều Nguyễn đối với Đại Việt
- Chính sách kinh tế của triều Nguyễn đối với/ liên quan tới vùng đất Ninh Bình

2. Tình hình kinh tế

- Nông nghiệp, khai hoang, đê điều, thủy lợi, giao thông
- Lâm nghiệp, đánh bắt thủy - hải sản
- Thủ công nghiệp
- Thương nghiệp.

III. ĐỜI SỐNG XÃ HỘI Ở NINH BÌNH DƯỚI TRIỀU NGUYỄN

- Tác động của bối cảnh lịch sử, điều kiện kinh tế tới đời sống xã hội
- Đời sống xã hội của người dân Ninh Bình dưới thời Nguyễn
- Mâu thuẫn xã hội và các cuộc khởi nghĩa nông dân
- Phong trào kháng chiến của nhân dân Ninh Bình chống thực dân Pháp xâm lược (giai đoạn 1858-1883).

CHƯƠNG VI VĂN HOÁ NINH BÌNH THỜI NGUYỄN (GIAI ĐOẠN 1802 - 1873)

1. TƯ TƯỞNG - TÔN GIÁO

- Nho giáo
- Phật giáo
- Đạo giáo
- Công giáo.

II. GIÁO DỤC, KHOA CỬ

1. Giáo dục

- Chính sách giáo dục của triều Nguyễn
- Hệ thống trường lớp, chương trình giáo dục, tài liệu học tập
- Thành tựu giáo dục Nho học ở Ninh Bình dưới thời Nguyễn.

2. Khoa cử

- Tổng quan về tình hình khoa cử ở Ninh Bình dưới thời Nguyễn
- Một số gương mặt trí thức, khoa cử tiêu biểu của Ninh Bình thời Nguyễn.

III. VĂN HỌC, NGHỆ THUẬT

1. Văn học chữ viết

- Giới thiệu chung về sự phát triển của nền văn học chữ viết ở Việt Nam dưới thời Nguyễn.

- Các tác gia văn học tiêu biểu người Ninh Bình, liên quan đến Ninh Bình
- Các tác phẩm văn học tiêu biểu về Ninh Bình, liên quan đến Ninh Bình

2. Nghệ thuật

- Nghệ thuật kiến trúc
- Nghệ thuật điêu khắc

- Nghệ thuật hội họa
- Nghệ thuật biểu diễn...

IV. VĂN HÓA DÂN GIAN

- Đời sống văn hóa vật chất (ăn, mặc, ở, đi lại...)
- Tín ngưỡng tâm linh
- Phong tục, tập quán
- Tri thức dân gian (thiên văn, địa lý, nhân tướng, kỹ thuật dân gian, sử học truyền miệng...)
- Văn học dân gian (truyện kể, ca dao, tục ngữ, hò vè...)
- Lễ hội, trò chơi, sinh hoạt văn hóa dân gian
- Diễn xướng dân gian (múa, hát, trò chơi...).

KẾT LUẬN

TÀI LIỆU THAM KHẢO

LỊCH SỬ NINH BÌNH TẬP IV (1873 - 1945)

CHƯƠNG I

THỰC DÂN PHÁP XÂM LƯỢC VÀ PHONG TRÀO CHỐNG PHÁP Ở NINH BÌNH CUỐI THẾ KỶ XIX (1873 - 1896)

I. THỰC DÂN PHÁP XÂM LƯỢC BẮC KỲ

1. Thực dân Pháp xâm lược Bắc Kỳ lần thứ nhất (1873-1874)
 - Khái quát quá trình thực dân Pháp xâm lược Việt Nam từ năm 1858-1873
 - Quá trình thực dân Pháp xâm lược Bắc Kỳ lần thứ nhất (1873-1874)
2. Thực dân Pháp mở rộng đánh chiếm Ninh Bình (1873)
 - Khái quát tình hình Ninh Bình trước khi thực dân Pháp xâm lược
 - Cuộc tấn công thành Ninh Bình của quân Pháp do Hautefeuille chỉ huy (tháng 12-1873)
 - Hiệp ước Giáp Tuất (1874). Thực dân Pháp rút khỏi Bắc Kỳ
3. Thực dân Pháp đánh chiếm Bắc Kỳ lần thứ hai (1882-1883)
 - Ý đồ xâm lược Bắc Kỳ lần hai của thực dân Pháp
 - Quân Pháp tấn công thành Hà Nội
 - Thực dân Pháp mở rộng xâm lược ra Bắc Kỳ

II. NHÂN DÂN NINH BÌNH CHỐNG PHÁP

1. Cuộc kháng chiến chống Pháp của nhân dân Ninh Bình (1873-1883)
 - Nhân dân Ninh Bình tham gia đội quân Nam tiến do Phạm Văn Nghị dẫn đầu ủng hộ Nam Kỳ kháng chiến.
 - Nhân dân Ninh Bình chống cuộc xâm lược của thực dân Pháp lần thứ nhất
 - Nhân dân Ninh Bình chống cuộc xâm lược của thực dân Pháp lần thứ hai.
2. Phong trào chống thực dân Pháp ở Ninh Bình những năm 1884-1896
 - Triều đình hoàn toàn đầu hàng thực dân Pháp
 - Phong trào chống thực dân Pháp của Phạm Văn Nghị, Nguyễn Xuân Giá ở Đề Cốc (Nho Quan)
 - Khởi nghĩa của Thiên Hộ Giản (tức Nguyễn Văn Giản)

CHƯƠNG II

NINH BÌNH GIAI ĐOẠN 1897 - 1918

I. CUỘC KHAI THÁC THUỘC ĐỊA CỦA THỰC DÂN PHÁP Ở ĐÔNG DƯƠNG (1897-1914)

- Chính sách khai thác thuộc địa của thực dân Pháp.
- Khái quát những biến đổi kinh tế, xã hội Việt Nam dưới cuộc khai thác thuộc địa.

II. NHỮNG BIẾN ĐỔI CHÍNH TRỊ - HÀNH CHÍNH Ở NINH BÌNH THỜI PHÁP THUỘC

- Những biến đổi địa giới hành chính Ninh Bình
- Bộ máy cai trị hành chính ở Ninh Bình

III. NHỮNG BIẾN ĐỔI KINH TẾ

- Công nghiệp
- Giao thông vận tải
- Nông nghiệp
- Thương nghiệp

IV. NHỮNG CHUYỂN BIẾN TRÊN PHƯƠNG DIỆN XÃ HỘI

- Sự phân hóa giai cấp
- Những chuyển biến văn hóa, giáo dục
- Y tế

CHƯƠNG III

TỔ CHỨC BỘ MÁY CAI TRỊ, TÌNH HÌNH KINH TẾ, XÃ HỘI VÀ VĂN HOÁ NINH BÌNH GIAI ĐOẠN 1919 - 1939

I. CHÍNH SÁCH MỚI CỦA THỰC DÂN PHÁP

1. Cuộc khai thác thuộc địa lần thứ hai của thực dân Pháp
 - Chương trình cai thác thuộc địa lần thứ hai
 - Những biến đổi kinh tế xã hội Việt Nam dưới tác động của cuộc khai thác thuộc địa
2. Những điều chỉnh trong chính sách cai trị
 - Chính sách thuế khóa mới
 - Những cải cách về hành chính và chính trị

- Chính sách “cải lương hương chính”
- Chính sách văn hóa mới

II. BIẾN ĐỔI KINH TẾ XÃ HỘI NINH BÌNH THỜI KỲ 1919-1939

1. Những biến đổi kinh tế

- Công nghiệp
- Giao thông vận tải
- Nông nghiệp
- Thương nghiệp

2. Những chuyển biến trên phương diện xã hội

- Sự phân hóa giai cấp
- Những chuyển biến văn hóa, giáo dục
- Y tế.

CHƯƠNG IV

PHONG TRÀO YÊU NƯỚC VÀ CÁCH MẠNG Ở NINH BÌNH TỪ NĂM 1919 ĐẾN NĂM 1939

I. CON ĐƯỜNG CÁCH MẠNG VÔ SẢN Ở VIỆT NAM

1. Nguyễn Ái Quốc và quá trình truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin vào Việt Nam

- Nguyễn Ái Quốc lựa chọn con đường cách mạng vô sản
- Nguyễn Ái Quốc và quá trình truyền bá lý luận giải phóng dân tộc ở Việt Nam

2. Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời và lãnh đạo cách mạng

- Sự xuất hiện của các tổ chức cộng sản
- Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời và lãnh đạo cách mạng
- Khái quát các phong trào cách mạng ở Việt Nam dưới sự lãnh đạo của Đảng.

II. QUÁ TRÌNH TRUYỀN BÁ CHỦ NGHĨA MÁC - LÊNIN VÀO NINH BÌNH

1. Chủ nghĩa Mác-Lênin được truyền bá vào Ninh Bình.

- Hoạt động của Hội Việt Nam Cách mạng Thanh niên tại Ninh Bình
- Chi bộ Đông Dương Cộng sản Đảng ở Ninh Bình được thành lập

(24/6/1929)

2. Phong trào cách mạng do Chi bộ Đảng lãnh đạo

- Phong trào đấu tranh do Chi bộ Đông Dương Cộng sản Đảng ở Ninh Bình lãnh đạo.

- Sự kiện cấm cờ Đảng trên đỉnh núi Non Nước (7/11/1929)

III. PHONG TRÀO CÁCH MẠNG Ở NINH BÌNH NHỮNG NĂM 1930-1939

1. Phong trào cách mạng ở Ninh Bình những năm 1930-1935

- Sự phát triển của các cơ sở Đảng ở Ninh Bình

- Các phong trào cách mạng ở Ninh Bình giai đoạn 1930-1931 (cấm cờ Đảng trên núi Một (Gia Viễn, rải truyền đơn ở Lê Xá, phong trào đấu tranh chống Tuần phủ Nghiêm Xuân Quảng, phong trào chống thuế,...)

- Sự phát triển của Nông hội đỏ, Công hội đỏ ở Ninh Bình

- Thực dân Pháp đàn áp và quá trình khôi phục phong trào (1932-1935)

2. Cuộc vận động vì dân sinh, dân chủ ở Ninh Bình (1936-1939)

- Những chuyển biến của thời cuộc và chính sách mới của Đảng Cộng sản Đông Dương

- Sự phát triển của cơ sở Đảng ở Ninh Bình

- Sự phát triển của các đoàn thể quần chúng

- Phong trào Đông Dương Đại hội ở Ninh Bình

- Sự phát triển của báo chí, xuất bản

- Phong trào đấu tranh của nông dân

- Nhân dân Ninh Bình tham gia cuộc mít tinh 1/5/1938 tại Hà Nội

- Đại hội Đảng bộ Ninh Bình lần thứ nhất (1938)

CHƯƠNG V

NINH BÌNH DƯỚI ÁCH CAI TRỊ CỦA PHÁP - NHẬT (1939 - 1945)

I. BỐI CẢNH LỊCH SỬ

1. Tình hình thế giới

- Chiến tranh thế giới thứ hai bùng nổ.

- Thực dân Pháp điều chỉnh chính sách cai trị.

- Quân phiệt Nhật vào Đông Dương và chính sách cộng tác, cộng trị với thực dân Pháp.

2. Tình hình Việt Nam

- Tình hình kinh tế.
- Tình hình xã hội, văn hóa..
- Tình cảnh của nhân dân Việt Nam dưới ách cai trị Pháp - Nhật.

II. NINH BÌNH DƯỚI ÁCH CAI TRỊ CỦA PHÁP - NHẬT

1. Tình hình kinh tế

- Công nghiệp
- Giao thông vận tải
- Nông nghiệp
- Thương nghiệp

2. Tình cảnh của nhân dân Ninh Bình dưới ách cai trị Pháp - Nhật

- Chính sách áp bức, bóc lột của Pháp - Nhật
- Đời sống của các tầng lớp nhân dân

CHƯƠNG VI

CUỘC VẬN ĐỘNG GIẢI PHÓNG DÂN TỘC VÀ CÁCH MẠNG THÁNG TÁM NĂM 1945 Ở NINH BÌNH

I. CHÍNH SÁCH MỚI CỦA ĐẢNG CỘNG SẢN ĐÔNG DƯƠNG

1. Đảng Cộng sản Đông Dương chuyển hướng chỉ đạo cách mạng

- Hội nghị Ban Chấp hành trung ương Đảng Cộng sản Đông Dương lần thứ 6 (11-1939)

- Hội nghị Ban Chấp hành trung ương Đảng Cộng sản Đông Dương lần thứ 7 (9-1940)

- Sự phát triển của phong trào cách mạng Việt Nam

2. Đường lối giải phóng dân tộc mới của Đảng Cộng sản Đông Dương (1941-1945)

- Hội nghị Ban Chấp hành trung ương Đảng Cộng sản Đông Dương lần thứ 8 (5-1941)

- Chỉ thị Nhật - Pháp bắn nhau và hành động của chúng ta (12-3-1945)

- Đảng Cộng sản Đông Dương hoàn thiện đường lối giải phóng dân tộc

II. QUÁ TRÌNH VẬN ĐỘNG GIẢI PHÓNG DÂN TỘC Ở NINH BÌNH

1. Đảng bộ Ninh Bình phục hồi và phát triển

- Đảng bộ Ninh Bình phục hồi và nối được liên lạc với Xứ ủy Bắc Kỳ
- Sự phát triển của cơ sở Đảng và tổ chức quần chúng

2. Quá trình chuẩn bị lực lượng

- Lực lượng chính trị
- Lực lượng vũ trang
- Xứ ủy Bắc Kỳ triệu tập Hội nghị cán bộ tỉnh ủy Liên khu C (bao gồm Ninh Bình, Thái Bình, Nam Định, Hà Nam) họp tại Ninh Bình
- Cao trào kháng Nhật cứu nước ở Ninh Bình

III. CÁCH MẠNG THÁNG TÁM NĂM 1945 Ở NINH BÌNH

1. Cách mạng tháng Tám năm 1945 ở Việt Nam

- Quân phiệt Nhật đầu hàng Đồng Minh, thời cơ “ngàn năm có một xuất hiện)

- Tổng khởi nghĩa giành chính quyền trong cả nước

2. Cách mạng tháng Tám năm 1945 ở Ninh Bình

- Gia Viễn - địa điểm đầu tiên giành chính quyền
- Giành chính quyền ở huyện Nho Quan
- Giành chính quyền ở thành phố Ninh Bình.
- Giành chính quyền ở huyện Yên Mô
- Giành chính quyền ở huyện Yên Khánh
- Giành chính quyền ở huyện Kim Sơn

3. Thắng lợi của Cách mạng tháng Tám ở Ninh Bình

KẾT LUẬN

TÀI LIỆU THAM KHẢO

LỊCH SỬ NINH BÌNH TẬP V (1945-1975)

CHƯƠNG I

XÂY DỰNG CHÍNH QUYỀN VÀ BẢO VỆ THÀNH QUẢ CÁCH MẠNG THÁNG TÁM (1945-1946)

I. BỐI CẢNH LỊCH SỬ

1. Biến chuyển của tình hình thế giới sau Chiến tranh thế giới thứ II
 - Sự hình thành của phe xã hội chủ nghĩa và trật tự thế giới mới
 - Sự đối đầu giữa hai phe xã hội chủ nghĩa và tư bản chủ nghĩa và những tác động tới Việt Nam
 - Sự phát triển của phong trào đấu tranh giải phóng dân tộc trên thế giới
 - Sự phát triển của phong trào đấu tranh cho dân chủ và hòa bình trên thế giới
 - Thái độ của các nước đế quốc, thực dân: Mĩ, Anh, Pháp, Trung hoa Dân quốc, Nhật bản đối với Việt Nam và Chính phủ Việt Nam Dân chủ Cộng hòa
2. Tình hình Việt Nam sau Cách mạng Tháng Tám năm 1945
 - Sự ra đời của Nhà nước cách mạng Việt Nam Dân chủ Cộng hòa
 - Tình hình kinh tế, văn hóa, xã hội, giáo dục
 - Hoạt động của quân đội các nước Đồng Minh ở Việt Nam
 - Sự trỗi dậy hoạt động chống phá cách mạng của các nhóm tay sai, phản động
 - Công cuộc đấu tranh chống tay sai, phản động và giặc ngoại xâm, củng cố và bảo vệ chính quyền cách mạng

3. Tình hình Ninh Bình sau Cách mạng Tháng Tám năm 1945

3.1. Thuận lợi:

- Về chính trị.
- Về kinh tế, văn hóa, xã hội.

3.2. Khó khăn:

- Quân Đồng Minh kéo vào Ninh Bình
- Hoạt động chống phá của các thế lực phản động
- Nạn đói, giặc dốt, tai biến thiên nhiên

II. XÂY DỰNG VÀ BẢO VỆ CHÍNH QUYỀN CÁCH MẠNG

1. Thành lập chính quyền cách mạng các cấp
 - Thành lập chính quyền cách mạng tỉnh Ninh Bình
 - Thành lập chính quyền cách mạng ở các địa phương trong tỉnh

- Tổ chức bầu cử Quốc hội và Hội đồng nhân dân các cấp
- 2. Quá trình đấu tranh bảo vệ, củng cố chính quyền cách mạng
- Đấu tranh với các hành vi gây hấn, chống phá của các nước đế quốc, thực dân
- Đấu tranh với các nhóm tay sai, phản động
- Chi viện cho Nam Bộ kháng chiến
- Góp phần cùng cả nước xây dựng nền kinh tế, tài chính mới của Chính phủ Việt Nam Dân chủ Cộng hòa

III. GIẢI QUYẾT MỘT SỐ VẤN ĐỀ CẤP BÁCH VỀ KINH TẾ - XÃ HỘI

1. Giải quyết nạn đói, gây dựng nền kinh tế mới và đảm bảo an sinh xã hội
 - Tổ chức cứu đói
 - Phát triển sản xuất kinh tế: Giảm tô, giảm tức; Phát triển các ngành kinh tế; Thực hiện chính sách người cày có ruộng;...
 - Gây dựng nền tài chính mới
 - Đấu tranh kinh tế với địch
 - Phòng chống dịch bệnh, giải quyết vấn đề an sinh xã hội
2. Giải quyết nạn dốt và xây dựng nền giáo dục mới
 - Tổ chức bình dân học vụ
 - Xây dựng nền giáo dục mới ở Ninh Bình
3. Xây dựng đời sống văn hóa mới
 - Xây dựng lối sống mới, nếp sống mới
 - Phong trào văn hóa, văn nghệ
4. Giải quyết các vấn đề về tôn giáo, tín ngưỡng
 - Đấu tranh chống lại âm mưu lợi dụng tôn giáo, kích động chia rẽ đoàn kết tôn giáo của thực dân Pháp và đế quốc Mỹ
 - Xây dựng các tổ chức tôn giáo cứu quốc, kiến quốc
 - Xây dựng đời sống tín ngưỡng mới, lành mạnh và bài trừ mê tín, dị đoan

IV. CHUẨN BỊ CÁC ĐIỀU KIỆN CHO CUỘC KHÁNG CHIẾN CHỐNG THỰC DÂN PHÁP XÂM LƯỢC

1. Xây dựng, củng cố căn cứ địa cách mạng
 - Thành lập Ủy ban bảo vệ chuyên lo công việc chuẩn bị cho kháng chiến; Thành lập Ủy ban giúp đỡ đồng bào tản cư, di cư
 - Thành lập các khu cư trú để đón đồng bào tản cư, tổ chức tản cư

- Xây dựng các khu căn cứ du kích, kháng chiến; xây dựng các làng, xã chiến đấu

2. Xây dựng lực lượng vũ trang cách mạng

- Xây dựng lực lượng vũ trang chủ lực của tỉnh
- Xây dựng lực lượng vũ trang địa phương
- Xây dựng lực lượng du kích, tự vệ
- Chuẩn bị sắm sửa vũ khí, quân trang, quân dụng
- Chuẩn bị dự trữ lương thực, thực phẩm cho kháng chiến
- Tiến hành tiêu thổ kháng chiến

CHƯƠNG II

NINH BÌNH TRONG KHÁNG CHIẾN CHỐNG THỰC DÂN PHÁP

(1946 - 1954)

I. THỰC DÂN PHÁP TÁI CHIẾM NINH BÌNH VÀ THIẾT LẬP HỆ THỐNG CHÍNH QUYỀN TAY SAI

1. Thực dân Pháp kéo quân ra Bắc và tái chiếm Ninh Bình năm 1946
 - Thực dân Pháp đưa quân ra Bắc thay thế quân Tưởng và tiến hành cuộc chiến tranh xâm lược lần thứ 2 đối với Việt Nam
 - Quá trình thực dân Pháp chiếm thị xã Ninh Bình và các địa phương trong tỉnh
2. Thực dân Pháp tái lập lại chính quyền tay sai ở Ninh Bình
 - Cơ cấu tổ chức bộ máy chính quyền tay sai
 - Lực lượng vũ trang của chính quyền tay sai ở Ninh Bình
 - Hoạt động quân sự của Pháp và tay sai ở Ninh Bình

II. QUÂN VÀ DÂN NINH BÌNH KHÁNG CHIẾN CHỐNG THỰC DÂN PHÁP

1. Phá âm mưu đánh nhanh, thắng nhanh của thực dân Pháp và tiến hành tiêu thổ kháng chiến 1946-1949
 - Tổ chức lực lượng phục kích, chặn đánh ngăn chặn các hướng tiến quân của thực dân Pháp
 - Xây dựng, củng cố các làng chiến đấu và tiến hành tiêu thổ kháng chiến
2. Xây dựng căn cứ địa kháng chiến và lực lượng vũ trang, trấn áp các thế lực phản động

- Xây dựng, phát triển lực lượng bộ đội chủ lực
- Xây dựng, phát triển lực lượng bộ đội địa phương
- Xây dựng, củng cố căn cứ địa kháng chiến, phát triển chiến tranh du kích
- Xây dựng, phát triển kinh tế - xã hội, củng cố sức kháng chiến của nhân dân, phát triển văn hóa, giáo dục
- Đấu tranh, trấn áp các ổ nhóm phản động, gây dựng, củng cố cơ sở kháng chiến trong vùng địch chiếm đóng

3. Một số trận đánh tiêu biểu của quân và dân Ninh Bình trong kháng chiến chống Pháp

- Chiến đấu chống địch tái chiếm thị xã Ninh Bình năm 1947
- Chiến đấu chống lại hai cuộc hành binh Thu - Đông 1948 của quân Pháp
- Chiến đấu chống lại cuộc hành binh/chiến dịch Angtraxiđơ (Anthraxide) của thực dân Pháp đánh chiếm Phát Diệm và các huyện phía nam của tỉnh năm 1949
- Chiến đấu chống lại chiến dịch Ni-nơ đánh chiếm thị xã Ninh Bình của thực dân Pháp
- Phối hợp triển khai chiến dịch Hòa Bình
- Mở chiến dịch Trần Hưng Đạo
- Ninh Bình trong chiến dịch Quang Trung (chiến dịch Hà - Nam - Ninh) năm 1951
- Tổ chức đánh địch, chống càn cuối năm 1952, đầu năm 1953
- Tổ chức phản kích, phá tan trận càn Hải Âu cuối năm 1953
- Ninh Bình trong chiến cuộc Đông Xuân 1953-1954 và truy quét địch trên đường rút chạy, giải phóng Ninh Bình tháng 6/1954

III. XÂY DỰNG, Củng cố CHÍNH QUYỀN CÁCH MẠNG VÀ PHÁT TRIỂN MỌI MẶT CỦA CUỘC KHÁNG CHIẾN

1. Xây dựng, phát triển tổ chức cơ sở Đảng các cấp
 - Củng cố, kiện toàn cơ cấu, tổ chức bộ máy Đảng bộ tỉnh Ninh Bình
 - Phát triển đảng viên và hệ thống tổ chức cơ sở đảng ở các ngành, địa phương
2. Xây dựng, phát triển bộ máy chính quyền các cấp
 - Củng cố, kiện toàn bộ máy chính quyền cấp tỉnh
 - Củng cố, kiện toàn chính quyền các địa phương

3. Xây dựng, củng cố, phát triển Mặt trận dân tộc thống nhất và các đoàn thể quần chúng các cấp

- Xây dựng, củng cố Mặt trận dân tộc thống nhất (Mặt trận Việt Minh, Hội Liên hiệp quốc dân, Mặt trận Liên Việt)

- Xây dựng, củng cố các tổ chức đoàn thể quần chúng

4. Xây dựng và phát triển kinh tế - xã hội

- Về sản xuất nông nghiệp

- Về sản xuất công thương nghiệp và các ngành nghề thủ công

- Về phát triển văn hóa, giáo dục, y tế.

- Thực hiện nghĩa vụ chi viện cho tiền tuyến

CHƯƠNG III

NINH BÌNH KHẮC PHỤC HẬU QUẢ CHIẾN TRANH, BƯỚC ĐẦU PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI (1954 - 1960)

I. TIẾP QUẢN VÀ TỔ CHỨC LẠI BỘ MÁY CHÍNH QUYỀN CÁCH MẠNG

1. Tiếp quản thị xã Ninh Bình và vùng địch chiếm đóng

- Tiếp quản thị xã Ninh Bình

- Tiếp quản các vùng địch chiếm đóng

2. Tái cấu trúc lại bộ máy chính quyền các cấp

- Xây dựng, củng cố hệ thống tổ chức cơ sở Đảng các cấp

- Xây dựng, củng cố bộ máy chính quyền các cấp

- Xây dựng, củng cố Mặt trận và các đoàn thể quần chúng

II. ĐẤU TRANH CHỐNG CƯỜNG BỨC DI CƯ VÀ KHẮC PHỤC HẬU QUẢ CHIẾN TRANH

1. Khôi phục lại sản xuất kinh tế, khắc phục hậu quả chiến tranh

- Khôi phục, phát triển kinh tế nông nghiệp

- Khôi phục, tổ chức phát triển kinh tế công thương nghiệp

- Phát triển kinh tế thủ công nghiệp và các ngành nghề thủ công

- Rà phá bom, mìn khắc phục hậu quả của chiến tranh, tái thiết đời sống cho nhân dân

2. Đấu tranh chống cường bức di cư và chống phá cách mạng của thực dân Pháp và đế quốc Mỹ

- Âm mưu, thủ đoạn cưỡng bức dân di cư của thực dân Pháp, đế quốc Mỹ và tay sai

- Tổ chức đấu tranh chống cưỡng bức dân di cư và hoạt động chống phá cách mạng của các tổ chức phản động

3. Xây dựng đời sống mới

- Phát triển văn hóa, xây dựng đời sống mới

- Phát triển giáo dục và y tế

- Đảm bảo đời sống an sinh xã hội

- củng cố khối đại đoàn kết dân tộc, tôn giáo

III. CẢI CÁCH RUỘNG ĐẤT Ở NINH BÌNH

1. Ninh Bình tiến hành giảm tô và cải cách ruộng đất

- Công tác giảm tô, giảm tức

- Tiến hành cải cách ruộng đất

2. Tiến hành sửa sai trong cải cách ruộng đất

- Những sai lầm trong cải cách ruộng đất ở Ninh Bình và nguyên nhân

- Công tác sửa sai trong cải cách ruộng đất

IV. CẢI TẠO XÃ HỘI CHỦ NGHĨA Ở NINH BÌNH

1. Xây dựng các tổ đổi công và cải tạo công thương nghiệp

- Các loại hình tổ đổi công ở Ninh Bình

- Cải tạo công thương nghiệp ở Ninh Bình

2. Xây dựng các loại hình hợp tác xã và tổ chức sản xuất tập thể

- Xây dựng các hợp tác xã nông nghiệp

- Xây dựng hợp tác xã dịch vụ

- Xây dựng hợp tác xã thương mại, mậu dịch

CHƯƠNG IV

NINH BÌNH THỰC HIỆN KẾ HOẠCH 5 NĂM LẦN THỨ NHẤT (1961-1965)

I. BỐI CẢNH ĐẤT NƯỚC

1. Đại hội Đảng lần thứ III (9/1960)

2. Kế hoạch phát triển kinh tế xã hội 5 năm lần thứ nhất (1961-1965)

II. Củng cố hệ thống chính trị

1. Xây dựng, củng cố hệ thống tổ chức cơ sở Đảng
 - Xây dựng, củng cố hoạt động của Tỉnh ủy Ninh Bình
 - Xây dựng, củng cố tổ chức bộ máy cơ sở đảng các cấp và phát triển đảng viên
2. Xây dựng và củng cố bộ máy chính quyền
 - Xây dựng, củng cố bộ máy chính quyền tỉnh
 - Xây dựng, củng cố bộ máy chính quyền các cấp
 - Xây dựng, củng cố hoạt động Mặt trận và các đoàn thể quần chúng

II. THỰC HIỆN KẾ HOẠCH 5 NĂM LẦN THỨ NHẤT Ở NINH BÌNH

1. Phát triển kinh tế
 - 1.1. Phát triển kinh tế nông nghiệp
 - 1.2. Phát triển công - thương nghiệp và thủ công
 - 1.3. Phát triển hệ thống tài chính, ngân hàng
2. Phát triển văn hóa, giáo dục, y tế
 - 2.1. Xây dựng và phát triển văn hóa, văn nghệ
 - 2.2. Phát triển giáo dục và y tế
 - 2.3. Đảm bảo các vấn đề an sinh xã hội
3. Đảm bảo an ninh, quốc phòng, xây dựng lực lượng vũ trang
 - 3.1. Đảm bảo an ninh, quốc phòng và trật tự an toàn xã hội
 - 3.2. Xây dựng, củng cố lực lượng vũ trang nhân dân

III. CHI VIỆN CHO CHIẾN TRƯỜNG MIỀN NAM

1. Thực hiện nghĩa vụ hậu phương kinh tế, tiến hành chống các âm mưu phá hoại của địch
2. Chi viện sức người, sức của cho tiền tuyến miền Nam

CHƯƠNG V

NINH BÌNH TRONG NHỮNG NĂM CHỐNG CHIẾN TRANH PHÁ HOẠI LẦN THỨ NHẤT CỦA ĐẾ QUỐC MỸ (1965 - 1968)

I. BỐI CẢNH LỊCH SỬ

1. Đế quốc Mỹ tiến hành chiến lược “chiến tranh cục bộ ở miền Nam”
2. Đế quốc Mỹ tiến hành chiến tranh phá hoại ở miền Bắc

II. XÂY DỰNG HỆ THỐNG CHÍNH TRỊ

1. Xây dựng, củng cố hệ thống tổ chức cơ sở Đảng
 - Xây dựng tổ chức cơ sở đảng khối Tỉnh ủy
 - Xây dựng tổ chức cơ sở đảng các cấp và phát triển đảng viên
2. Xây dựng, củng cố bộ máy chính quyền và các đoàn thể
 - Xây dựng bộ máy chính quyền cấp tỉnh
 - Xây dựng bộ máy chính quyền các cấp
 - Xây dựng Mặt trận và các đoàn thể quần chúng
3. Xây dựng lực lượng vũ trang, đảm bảo an ninh, quốc phòng
 - Xây dựng lực lượng vũ trang
 - Thực hiện nhiệm vụ đảm bảo an ninh, quốc phòng và trật tự an toàn xã hội

III. NINH BÌNH CHỐNG CHIẾN TRANH PHÁ HOẠI, PHONG TỎA VÀ CHI VIỆN CHO CHIẾN TRƯỜNG MIỀN NAM

1. Quân và dân Ninh Bình chiến đấu chống chiến tranh phá hoại và phong tỏa của đế quốc Mỹ
 - Chiến đấu chống chiến tranh phá hoại bằng đường không
 - Chiến đấu chống chiến tranh phá hoại, phong tỏa bằng đường biển
2. Thực hiện nghĩa vụ hậu phương, chi viện mọi mặt cho tiền tuyến miền Nam
 - Chi viện sức người
 - Chi viện sức của

IV. XÂY DỰNG VÀ PHÁT TRIỂN KINH TẾ, VĂN HÓA, XÃ HỘI

1. Xây dựng, phát triển kinh tế
 - Phát triển kinh tế nông nghiệp và các hợp tác xã nông nghiệp
 - Phát triển công - thương nghiệp và cải tạo hợp tác xã công - thương nghiệp
 - Phát triển hệ thống tài chính, ngân hàng
2. Xây dựng, phát triển văn hóa - xã hội
 - Xây dựng và phát triển văn hóa
 - Đảm bảo các vấn đề an sinh xã hội
3. Xây dựng, phát triển giáo dục, y tế
 - Phát triển giáo dục và đào tạo
 - Phát triển y tế và chăm sóc sức khỏe nhân dân

CHƯƠNG VI

KHÔI PHỤC KINH TẾ, PHÁT TRIỂN VĂN HOÁ, GÓP PHẦN ĐÁNH BẠI CHIẾN TRANH PHÁ HOẠI LẦN THỨ HAI CỦA MỸ, GIẢI PHÓNG MIỀN NAM, THỐNG NHẤT ĐẤT NƯỚC (1969-1975)

I. XÂY DỰNG HỆ THỐNG CHÍNH TRỊ

1. Xây dựng bộ máy tổ chức cơ sở Đảng các cấp
2. Xây dựng bộ máy chính quyền các cấp
3. Xây dựng Mặt trận và tổ chức quần chúng

II. PHÁT TRIỂN KINH TẾ, VĂN HÓA, XÃ HỘI

1. Khắc phục hậu quả chiến tranh và đẩy mạnh phát triển kinh tế
 - 1.1. Khắc phục hậu quả của chiến tranh
 - 1.2. Đẩy mạnh phát triển kinh tế
2. Phát triển hệ thống và chất lượng giáo dục
 - 2.1. củng cố, phát triển hệ thống giáo dục các cấp
 - 2.2. Phát triển đội ngũ giáo viên và học sinh, nâng cao chất lượng giáo dục
3. Xây dựng, phát triển văn hóa - xã hội
 - 3.1. Xây dựng và phát triển văn hóa
 - 3.2. Giải quyết các vấn đề xã hội
4. Xây dựng lực lượng vũ trang nhân dân, đảm bảo an ninh, quốc phòng
 - 4.1. Xây dựng lực lượng vũ trang nhân dân
 - 4.2. Đảm bảo an ninh, quốc phòng và trật tự an toàn xã hội

III. ĐÁNH THẮNG CUỘC CHIẾN TRANH PHÁ HOẠI LẦN THỨ HAI CỦA MỸ

1. Sự leo thang chiến tranh của đế quốc Mỹ ra miền Bắc lần thứ 2
2. Ninh Bình góp phần đánh bại cuộc chiến tranh phá hoại lần hai của đế quốc Mỹ

IV. CHI VIỆN CHO CHIẾN TRƯỜNG MIỀN NAM

1. Tăng cường chi viện lực lượng vũ trang cho chiến trường miền Nam
2. Tăng cường chi viện sức của cho chiến trường miền Nam

KẾT LUẬN

TÀI LIỆU THAM KHẢO

LỊCH SỬ NINH BÌNH TẬP VI (1975 - 2025)

CHƯƠNG I

BỐI CẢNH VIỆT NAM VÀ NINH BÌNH SAU NGÀY THỐNG NHẤT ĐẤT NƯỚC

I. BỐI CẢNH VIỆT NAM SAU NGÀY THỐNG NHẤT

1. Thuận lợi

- Cuộc kháng chiến chống Mỹ thắng lợi, hoà bình được lập lại
- Đất nước thống nhất về lãnh thổ, tạo tiền đề thống nhất về mặt nhà nước
- Công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc đã đạt được những thành tựu lớn, tạo cơ sở cho quá trình đi lên chủ nghĩa xã hội.

2. Khó khăn

- Đất nước bị tàn phá nặng nề bởi chiến tranh
- Các thế lực chống phá, bao vây cấm vận của Mỹ, chiến tranh biên giới
- Nền kinh tế cả hai miền vẫn còn khá lạc hậu, sản xuất manh mún

II. BỐI CẢNH NINH BÌNH SAU NGÀY THỐNG NHẤT

1. Thuận lợi

- Là tỉnh có vị trí quan trọng về kinh tế, chính trị, quân sự, có nhiều tiềm năng phát triển
- Đã đạt được nhiều thành tựu quan trọng trong công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc, tạo tiền đề cho sự phát triển trong giai đoạn mới
- Quê hương có truyền thống cách mạng, cần cù chịu khó.

2. Khó khăn

- Hậu quả của cuộc chiến tranh phá hoại của Mỹ ở Ninh Bình khá nặng nề
- Nền kinh tế sản xuất nhỏ, độc canh, thuần nông, chưa khai thác hết tiềm năng
- Đời sống nhân dân còn khó khăn.

CHƯƠNG II

NINH BÌNH MƯỜI NĂM SAU NGÀY THỐNG NHẤT ĐẤT NƯỚC (1975 - 1985)

I. KHẮC PHỤC HẬU QUẢ CHIẾN TRANH, PHÁT TRIỂN KINH TẾ- XÃ HỘI (1975-2/1976)

1. Khắc phục hậu quả chiến tranh, phát triển kinh tế- xã hội

2. Hợp nhất tỉnh Ninh Bình và Nam Hà thành tỉnh Hà Nam Ninh

2.1. *Quá trình hợp nhất tỉnh Ninh Bình và Nam Hà thành tỉnh Hà Nam Ninh*

- Chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước về việc hợp nhất tỉnh
- Quyết định về việc hợp nhất

2.2. *Cơ cấu tổ chức, hành chính tỉnh Hà Nam Ninh sau hợp nhất*

- Cơ cấu tổ chức
- Cơ cấu hành chính

II. THỰC HIỆN KẾ HOẠCH 5 NĂM 1976-1980

1. Bối cảnh đất nước và Ninh Bình giai đoạn 1976-1980

2. Nội dung kế hoạch 5 năm 1976-1980

2.1. *Kế hoạch nhà nước 5 năm 1976 -1980*

2.2. *Phương hướng và nhiệm vụ và việc triển khai kế hoạch 5 năm 1976-1980*

- Phương hướng, mục tiêu
- Nhiệm vụ
- Kế hoạch triển khai

3. Kết quả thực hiện kế hoạch 5 năm 1976-1980

3.1. *Về kinh tế*

- Nông nghiệp, lâm, ngư nghiệp
- Công nghiệp, thủ công nghiệp
- Thương nghiệp, dịch vụ
- Giao thông, vận tải

3.2. *Về xã hội*

- Thực hiện chính sách xã hội
- Giải quyết việc làm

3.3. *Về văn hoá, giáo dục, y tế*

- Văn hoá
- Giáo dục
- Y tế

3.4. *Về an ninh, quốc phòng*

- Quốc phòng địa phương
- An ninh trật tự

III. THỰC HIỆN KẾ HOẠCH 5 NĂM (1981-1985)

1. Bối cảnh đất nước và Ninh Bình giai đoạn 1981-1985

2. Nội dung kế hoạch 5 năm 1981-1985

2.1. Kế hoạch nhà nước 5 năm 1981-1985

2.2. Phương hướng và nhiệm vụ kế hoạch tỉnh 5 năm 1981-1985

- Phương hướng, mục tiêu

- Nhiệm vụ

2.3. Kế hoạch triển khai kế hoạch 5 năm 1981-1985

3. Kết quả thực hiện kế hoạch 5 năm 1981-1985

3.1. Về kinh tế

- Nông, lâm, ngư nghiệp

- Công nghiệp và thủ công nghiệp

- Thương nghiệp, dịch vụ

- Giao thông, vận tải

3.2. Về xã hội

- Thực hiện chính sách xã hội

- Giải quyết việc làm

3.3. Về văn hoá, giáo dục, y tế

- Văn hoá

- Giáo dục

- Y tế

3.4. Về an ninh, quốc phòng

- Quốc phòng địa phương

- An ninh trật tự

CHƯƠNG III

NINH BÌNH NHỮNG NĂM ĐẦU ĐỔI MỚI (1986 - 1992)

I. BỐI CẢNH ĐẤT NƯỚC VÀ NINH BÌNH NHỮNG NĂM ĐẦU THỰC HIỆN CÔNG CUỘC ĐỔI MỚI (1986-1992)

1. Bối cảnh đất nước

1.1. Thuận lợi

1.2. Khó khăn

2. Bối cảnh Ninh Bình

2.1. Thuận lợi

2.2. Khó khăn

II. KẾ HOẠCH PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI THEO ĐƯỜNG LỐI ĐỔI MỚI CỦA ĐẢNG

1. Đại hội Đảng lần thứ VI và đường lối đổi mới đất nước

2. Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội theo đường lối đổi mới của Đảng

2.1 Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 1986-1990

- Phương hướng, mục tiêu

- Nhiệm vụ

- Kế hoạch triển khai

2.2. Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 3 năm 1989-1991

- Phương hướng, mục tiêu

- Nhiệm vụ

- Kế hoạch triển khai

III. KẾT QUẢ THỰC HIỆN ĐƯỜNG LỐI ĐỔI MỚI GIAI ĐOẠN 1986 - 1992

1. Xây dựng hệ thống chính trị

1.1. Xây dựng Đảng

1.2. Xây dựng chính quyền và các đoàn thể

2. Phát triển kinh tế

2.1. Nông, lâm, ngư nghiệp

2.2 Công nghiệp, thủ công nghiệp

2.3. Thương mại và dịch vụ

2.4. Giao thông, vận tải

3. Công tác xã hội

3.1. Thực hiện các chính sách phúc lợi xã hội

3.2. Giải quyết việc làm

4. Văn hoá, giáo dục, y tế

4.1. Văn hoá

4.2. Giáo dục

4.2. Y tế

5. An ninh, quốc phòng

5.1. Công tác quốc phòng

5.2. An ninh trật tự

CHƯƠNG IV

NINH BÌNH GIAI ĐOẠN ĐẨY MẠNH CÔNG NGHIỆP HÓA, HIỆN ĐẠI HÓA (1992-2010)

I. TỈNH NINH BÌNH TÁI LẬP VÀ THỰC HIỆN ĐƯỜNG LỐI CÔNG NGHIỆP HOÁ, HIỆN ĐẠI HOÁ

1. Tái lập tỉnh Ninh Bình và việc kiện toàn, xây dựng hệ thống chính trị

1.1. Quá trình tái lập tỉnh Ninh Bình

1.2. Kiện toàn, xây dựng hệ thống chính trị

2. Đường lối công nghiệp hoá, hiện đại hoá của Đảng và phương hướng, kế hoạch của tỉnh Ninh Bình

2.1. Đường lối công nghiệp hoá, hiện đại hoá của Đảng

2.2. Phương hướng, kế hoạch thực hiện công nghiệp hoá, hiện đại hoá của tỉnh Ninh Bình

II. PHÁT TRIỂN KINH TẾ THEO HƯỚNG CÔNG NGHIỆP HOÁ, HIỆN ĐẠI HOÁ

1. Nông nghiệp, lâm nghiệp, ngư nghiệp

2. Công nghiệp, thủ công nghiệp

3. Thương mại và dịch vụ

4. Giao thông vận tải

III. PHÁT TRIỂN GIÁO DỤC, Y TẾ, XÃ HỘI

1. Công tác xã hội

2. Giáo dục, khoa học, đào tạo

3. Y tế và chăm sóc sức khỏe nhân dân

IV. QUỐC PHÒNG, AN NINH VÀ BẢO VỆ TÀI NGUYÊN MÔI TRƯỜNG

1. Quốc phòng

2. An ninh

3. Bảo vệ tài nguyên môi trường

CHƯƠNG V

NINH BÌNH TRONG CHẶNG ĐƯỜNG PHÁT TRIỂN MỚI GIAI ĐOẠN 2011 - 2025

I. BỐI CẢNH ĐẤT NƯỚC VÀ NINH BÌNH TRONG CHẶNG ĐƯỜNG PHÁT TRIỂN MỚI (2011-2025)

1. Bối cảnh đất nước

1.1. Thuận lợi

1.2. Khó khăn

2. Bối cảnh Ninh Bình

2.1. Thuận lợi

2.2. Khó khăn

II. THỰC HIỆN CHIẾN LƯỢC PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI 2011-2020

1. Chiến lược phát triển kinh tế - xã hội 2011-2020 của đất nước

2. Phương hướng, kế hoạch thực hiện chiến lược kinh tế - xã hội 2011-2020 của tỉnh Ninh Bình

2.1 Quy hoạch tổng thể phát triển kinh tế - xã hội tỉnh Ninh Bình đến năm 2020

2.2. Kế hoạch phát triển kinh tế xã hội 5 năm 2011-2015

2.3. Kế hoạch phát triển kinh tế xã hội 5 năm 2016-2020

3. Kết quả thực hiện chiến lược kinh tế - xã hội 2011-2020

3.1. Về kinh tế

- Nông, lâm, ngư nghiệp
- Công nghiệp và thủ công nghiệp
- Thương nghiệp, dịch vụ
- Giao thông, vận tải

3.2. Về xã hội

- Thực hiện chính sách xã hội
- Giải quyết việc làm

3.3. Về giáo dục, y tế

- Giáo dục
- Y tế

3.4. Về an ninh, quốc phòng

- Quốc phòng địa phương
- An ninh trật tự

III. THỰC HIỆN CHIẾN LƯỢC PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI 2021-2030

1. Chiến lược phát triển kinh tế - xã hội 10 năm 2021-2030 của đất nước
2. Phương hướng, kế hoạch thực hiện chiến lược kinh tế - xã hội 2021-2030 của tỉnh Ninh Bình

2.1. Quy hoạch tỉnh Ninh Bình thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050

2.2. Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2021-2025

- Phương hướng, mục tiêu
- Nhiệm vụ, giải pháp
- Kế hoạch triển khai

3. Kết quả bước đầu thực hiện chiến lược kinh tế - xã hội 2021-2030

3.1. Về kinh tế

- Nông, lâm, ngư nghiệp
- Công nghiệp và thủ công nghiệp
- Thương nghiệp, dịch vụ
- Giao thông, vận tải

3.2. Về xã hội

- Thực hiện chính sách xã hội
- Giải quyết việc làm

3.3. Về giáo dục, y tế

- Giáo dục
- Y tế

3.4. Về an ninh, quốc phòng

- Quốc phòng địa phương
- An ninh trật tự

CHƯƠNG VI

VĂN HOÁ Ở NINH BÌNH GIAI ĐOẠN 1992-2025

I. TIỀN ĐỀ CHO PHÁT TRIỂN VĂN HOÁ Ở NINH BÌNH

1. Bối cảnh đất nước và Ninh Bình
2. Tài nguyên văn hoá ở Ninh Bình

2.1. Tài nguyên văn hoá vật thể

- Di tích lịch sử, văn hoá
- Danh thắng thiên nhiên
- Bảo vật quốc gia

2.2. Tài nguyên văn hoá phi vật thể

- Văn học, nghệ thuật
- Nghề thủ công truyền thống
- Nghệ thuật biểu diễn truyền thống
- Hệ thống các lễ hội
- Âm thực

II. CHỦ TRƯỞNG, CHÍNH SÁCH PHÁT TRIỂN VĂN HOÁ CỦA NINH BÌNH

1. Chủ trương, chính sách phát triển văn hoá của Đảng thời kỳ Đổi mới
2. Chủ trương, chính sách phát triển văn hoá của Ninh Bình

2.1. Chủ trương, chính sách

2.2. Các chương trình, đề án, quy hoạch, kế hoạch phát triển văn hoá Ninh Bình

- Quy hoạch tổng thể bảo tồn, tôn tạo và phát huy giá trị Khu di tích lịch sử, văn hóa Cố đô Hoa Lư (2003)
- Quy hoạch chung xây dựng Quần thể danh thắng Tràng An tỉnh Ninh Bình (2016)
- Nghị quyết xây dựng và phát triển văn hóa, con người Ninh Bình đến năm 2020, định hướng đến năm 2030 đáp ứng yêu cầu hội nhập và phát triển bền vững (2017)
- Đề án xây dựng các sản phẩm văn hoá nhằm phát huy giá trị văn hoá, lịch sử Cố đô Hoa Lư phục vụ phát triển giai đoạn 2021-2025 và những năm tiếp theo.
- Đề án Bảo tồn và phát huy giá trị lịch sử, văn hoá, truyền thống tốt đẹp của con người, vùng đất Cố đô Hoa Lư, giai đoạn 2021-2030.
- Quy hoạch bảo tồn, tu bổ, phục hồi Danh lam thắng cảnh quốc gia đặc biệt Tràng An - Tam Cốc - Bích Động, tỉnh Ninh Bình đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2050.
- Quy hoạch bảo quản, tu bổ và phục hồi Quần thể di tích Cố đô Hoa Lư đến năm 2030, tầm nhìn đến 2050.

III. THÀNH TỰU PHÁT TRIỂN VĂN HOÁ CỦA NINH BÌNH GIAI ĐOẠN 1992 -2025

1. Hoạt động văn học, nghệ thuật
2. Hoạt động thể dục thể thao
3. Công tác bảo tồn, phát huy các giá trị văn hoá, lịch sử
4. Du lịch, dịch vụ

KẾT LUẬN

TÀI LIỆU THAM KHẢO

SÁCH LỊCH SỬ NINH BÌNH THƯỜNG THỨC

CHƯƠNG MỞ ĐẦU

NINH BÌNH - VÙNG ĐẤT VÀ CON NGƯỜI

I. VỊ THẾ VÀ ĐIỀU KIỆN TỰ NHIÊN VÙNG ĐẤT NINH BÌNH

1. Vị thế vùng đất Ninh Bình
2. Lịch sử địa chất Ninh Bình
3. Địa hình Ninh Bình
4. Khí hậu, hệ thống sông ngòi và thuỷ văn Ninh Bình
5. Tài nguyên thiên nhiên Ninh Bình
6. Tài nguyên văn hoá Ninh Bình

II. CƯ DÂN NINH BÌNH TRONG LỊCH SỬ

1. Quá trình hình thành các cộng đồng dân cư trên đất Ninh Bình
2. Các cộng đồng tộc người trên đất Ninh Bình
3. Người Tràng An - Ninh Bình

CHƯƠNG I

NINH BÌNH BUỔI BÌNH MINH LỊCH SỬ VÀ THỜI ĐẠI DỰNG NƯỚC VĂN LANG - ÂU LẠC (TỪ KHỞI NGUỒN ĐẾN NĂM 179 TCN)

I. NINH BÌNH BUỔI BÌNH MINH LỊCH SỬ

1. Những dấu vết khảo cổ học thời đại đồ đá trên đất Ninh Bình
2. Những cộng đồng cư dân đầu tiên thời đại đồ đá trên đất Ninh Bình

II. NINH BÌNH THỜI ĐẠI DỰNG NƯỚC VĂN LANG - ÂU LẠC

1. Những dấu vết khảo cổ học thời đại kim khí
2. Nhà nước Văn Lang - Âu Lạc
3. Vùng đất Ninh Bình thời Văn Lang - Âu Lạc

CHƯƠNG II

NINH BÌNH TRONG THỜI KỲ ĐẤU TRANH NGHÌN NĂM CHỐNG BẮC THUỘC VÀ BUỔI ĐẦU ĐỘC LẬP (179 TCN - 968)

I. TRONG NGHÌN NĂM BẮC THUỘC VÀ CHỐNG BẮC THUỘC (179 TCN-905)

1. Nam Việt xâm lược và các chính quyền đô hộ trên đất Việt Nam
 - Cuộc xâm lược của nhà Nam Việt
 - Chính quyền cai trị phương Bắc ở Việt Nam (179 TCN-905)
 - Các cuộc khởi nghĩa chống xâm lược và Bắc thuộc (179 TCN-905)
2. Vùng đất Ninh Bình từ năm 179 TCN-905
 - Diện cách hành chính của vùng đất Ninh Bình thời Bắc thuộc (179 TCN - 905)
 - Kinh tế - văn hóa - chính trị - xã hội

II. TRONG CÔNG CUỘC KHÔI PHỤC NỀN ĐỘC LẬP VÀ THỐNG NHẤT ĐẤT NƯỚC (905-968)

1. Dưới thời kỳ chính quyền họ Khúc, Dương và nhà Ngô
 - Khởi nghĩa của Khúc Thừa Dụ, chính quyền tự chủ họ Khúc, cuộc kháng chiến chống quân xâm lược Nam Hán và sự thành lập chính quyền họ Ngô
 - Vùng đất Ninh Bình dưới thời Khúc - Dương - Ngô
2. Công cuộc thống nhất đất nước của Đinh Bộ Lĩnh
 - Quê hương gia thế Đinh Bộ Lĩnh
 - Từ đất Ninh Bình, Đinh Bộ Lĩnh khởi đầu sự nghiệp thống nhất đất nước
 - Công cuộc thống nhất đất nước của Đinh Bộ Lĩnh và đóng góp của vùng đất Ninh Bình

CHƯƠNG III

NINH BÌNH THỜI ĐÌNH - TIỀN LÊ (968 - 1009)

I. NHÀ ĐÌNH VÀ NHÀ TIỀN LÊ ĐƯỢC THÀNH LẬP

1. Thành lập vương triều Đinh
 - Đinh Bộ Lĩnh thành lập vương triều Đinh (968-980).
 - Tổ chức hành chính và bộ máy quan lại thời Đinh.
 - Ngoại giao.
 - Những gương mặt tiêu biểu của vương triều Đinh trên đất Hoa Lư-Ninh Bình
2. Nhà Tiền Lê thay thế nhà Đinh cai quản đất nước
 - Lê Hoàn lên ngôi vua, nhà Tiền Lê thành lập (980-1009)

- Triều đình Hoa Lư tổ chức kháng chiến chống Tống lần thứ nhất.
- Tổ chức hành chính và bộ máy quan lại thời Tiền Lê.
- Bang giao.
- Những gương mặt tiêu biểu của vương triều Tiền Lê.

II. VÙNG ĐẤT NINH BÌNH TỪ NĂM 968 ĐẾN NĂM 1009

1. Diễn cách hành chính
2. Hoa Lư trở thành kinh đô của quốc gia Đại (Cồ) Việt thời Đinh - Tiền Lê
 - Vị trí, quy mô, kiến trúc của đô thành Hoa Lư
 - Dấu tích khảo cổ học
3. Đời sống kinh tế - văn hóa - xã hội
 - Tình hình dân cư
 - Tình hình kinh tế, văn hóa, xã hội
 - Phật giáo thời Đinh - Tiền Lê
4. Một số di tích liên quan đến thời Đinh - Tiền Lê trên đất Ninh Bình
 - Đinh Bộ Lĩnh cờ lau tập trận; Những truyền thuyết về Đinh Bộ Lĩnh trên đất Ninh Bình
 - Đền thờ vua Đinh, vua Lê và các di tích lịch sử thời Đinh - Tiền Lê
 - Các dấu vết Phật giáo trên đất Ninh Bình (cột kinh Phật, chùa Nhất Trụ...)

CHƯƠNG IV

NINH BÌNH THỜI LÝ - TRẦN - HỒ (1009 - 1407)

I. NINH BÌNH THỜI LÝ

1. Vương triều Lý thành lập (1009-1225)
2. Lý Công Uẩn dời đô từ Hoa Lư về Đại La
3. Vùng đất Ninh Bình thời Lý
4. Kinh tế, xã hội Ninh Bình thời Lý
5. Đời sống tư tưởng và văn hoá Ninh Bình thời Lý

II. NINH BÌNH THỜI TRẦN - HỒ (1225-1400)

1. Khủng hoảng cuối thế kỷ XII đầu thế kỷ XIII và sự thành lập vương triều Trần
2. Vùng đất Ninh Bình thời Trần
3. Tổ chức hành chính và bộ máy quản lý Ninh Bình thời Trần
4. Kinh tế, xã hội Ninh Bình thời Trần

5. Đời sống tư tưởng ở Ninh Bình thời Trần
6. Văn hoá Ninh Bình thời Trần
7. Ninh Bình trong các cuộc kháng chiến chống Mông - Nguyên
8. Chuyển biến kinh tế - xã hội ở Ninh Bình cuối thế kỷ XIII
9. Cải cách của Hồ Quý Ly và tác động ở Ninh Bình
10. Ninh Bình thời Hồ (1400-1407)

CHƯƠNG V

NINH BÌNH TRONG KHÁNG CHIẾN CHỐNG MINH VÀ THỜI LÊ SƠ, MẠC (1407 - 1592)

I. NINH BÌNH TRONG KHÁNG CHIẾN CHỐNG MINH VÀ KHỞI NGHĨA LAM SƠN (1407-1427)

1. Ninh Bình trong kháng chiến chống Minh của nhà Hồ
2. Ninh Bình trong khởi nghĩa Lam Sơn

II. NINH BÌNH THỜI LÊ SƠ (1428-1527)

1. Vùng đất Ninh Bình thời Lê sơ
2. Tổ chức hành chính và bộ máy cai trị
3. Đời sống kinh tế
4. Đời sống xã hội
5. Đời sống tư tưởng
6. Đời sống văn hóa
7. Nhân vật Ninh Bình thời Lê sơ
8. Các dấu vết thời kỳ Lê sơ trên đất Ninh Bình
 - Di tích lịch sử-văn hóa Ninh Bình thời Lê sơ
 - Đê Hồng Đức ở Ninh Bình.

III. NINH BÌNH THỜI MẠC

1. Vùng đất Ninh Bình thời Mạc
2. Tổ chức hành chính và bộ máy cai trị
3. Đời sống kinh tế
4. Đời sống xã hội
5. Đời sống tư tưởng
6. Đời sống văn hóa

7. Nhân vật Ninh Bình thời Mạc
8. Chiến Nam triều - Bắc triều trên đất Ninh Bình
9. Các dấu vết thời kỳ Mạc trên đất Ninh Bình

CHƯƠNG VI

NINH BÌNH THỜI LÊ - TRỊNH VÀ THỜI TÂY SƠN (1592 - 1802)

I. NINH BÌNH THỜI LÊ - TRỊNH

1. Vùng đất Ninh Bình thời Lê - Trịnh
2. Tổ chức hành chính và bộ máy cai trị
3. Đời sống kinh tế
4. Đời sống xã hội
5. Đời sống tư tưởng
6. Đời sống văn hóa
7. Nhân vật Ninh Bình
8. Chiến Nam triều - Bắc triều trên đất Ninh Bình
9. Các dấu vết thời kỳ thời Lê - Trịnh trên đất Ninh Bình

II. NINH BÌNH THỜI TÂY SƠN

1. Vùng đất Ninh Bình thời Tây Sơn
2. Tổ chức chính quyền địa phương
3. Đời sống kinh tế, xã hội
4. Đời sống tư tưởng, văn hóa
5. Nhân vật Ninh Bình thời Tây Sơn

CHƯƠNG VII

NINH BÌNH THỜI NGUYỄN (GIAI ĐOẠN 1802 - 1873)

I. VƯƠNG TRIỀU NGUYỄN THẾ KỶ XIX

1. Sự thành lập vương triều Nguyễn
2. Quy hoạch lãnh thổ quốc gia Việt Nam thời Nguyễn

II. VÙNG ĐẤT NINH BÌNH TỪ NĂM 1802-1873

1. Diên cách hành chính

- Sự kiện thành lập tỉnh Ninh Bình năm 1822.
- Tổ chức hành chính và bộ máy quản lý
- 2. Thành Ninh Bình thời Nguyễn
- 3. Kinh tế Ninh Bình thời Nguyễn (giai đoạn 1802-1873)
- 4. Văn hóa Ninh Bình thời Nguyễn (giai đoạn 1802-1873)
- 5. Xã hội Ninh Bình thời Nguyễn (giai đoạn 1802-1873)
- 6. Tôn giáo, tín ngưỡng Ninh Bình thời Nguyễn (giai đoạn 1802-1873)
- 7. Nhân vật Ninh Bình thời Nguyễn (giai đoạn 1802-1873)
- 8. Quá trình khai hoang lấn biển ở Ninh Bình thời Nguyễn (giai đoạn 1802-1873)
 - Quá trình khai hoang ở Ninh Bình từ năm 1802-1883
 - Doanh điền sứ Nguyễn Công Trứ với việc thành lập huyện Kim Sơn
- 9. Di tích lịch sử - văn hóa Ninh Bình thời Nguyễn
 - Di tích lịch sử văn hóa
 - Hệ thống nhà thờ Công giáo

CHƯƠNG VIII

NINH BÌNH TỪ NĂM 1873 ĐẾN NĂM 1930

I. THỰC DÂN PHÁP XÂM LƯỢC VIỆT NAM VÀ ĐÁNH CHIẾM NINH BÌNH

1. Thực dân Pháp xâm chiếm Việt Nam
2. Thực dân Pháp đánh chiếm Ninh Bình lần thứ nhất
3. Thực dân Pháp đánh chiếm Ninh Bình lần thứ hai
4. Ninh Bình trong phong trào Cần Vương

II. NINH BÌNH DƯỚI ÁCH CAI TRỊ CỦA THỰC DÂN PHÁP

1. Tổ chức bộ máy chính quyền thuộc địa trên đất Ninh Bình
2. Chuyển biến trong chế độ ruộng đất
3. Chuyển biến trong kinh tế nông nghiệp
4. Tình hình kinh tế thủ công nghiệp
5. Sự xuất hiện của các ngành công nghiệp hiện đại

6. Những thay đổi về cơ sở hạ tầng và giao thông vận tải
7. Phân hoá xã hội và sự hình thành các tầng lớp, giai cấp xã hội mới
8. Những chuyển biến trong giáo dục và khoa học
9. Những chuyển biến trong đời sống văn hoá
10. Đô thị Ninh Bình thời cận đại

III. PHONG TRÀO YÊU NƯỚC VÀ CÁCH MẠNG ĐẦU THẾ KỶ XX

1. Các hoạt động yêu nước
2. Sự ra đời và hoạt động của Chi bộ Việt Nam thanh niên cách mạng đồng chí hội.
3. Sự ra đời của Chi bộ cộng sản đầu tiên ở Ninh Bình

CHƯƠNG IX

NINH BÌNH TỪ NĂM 1930 ĐẾN NĂM 1945

I. NINH BÌNH GIAI ĐOẠN 1930 - 1939

1. Sự ra đời của Chi bộ đầu tiên Đảng Cộng sản Việt Nam ở Ninh Bình
2. Ninh Bình trong cao trào cách mạng 1930-1931
3. Đấu tranh cách mạng ở Ninh Bình những năm 1932-1935
4. Ninh Bình trong thời kỳ vận động dân chủ 1936-1939
5. Những chuyển biến kinh tế ở Ninh Bình giai đoạn 1930-1939
6. Những chuyển biến xã hội ở Ninh Bình giai đoạn 1930-1939
7. Những chuyển biến trong đời sống tư tưởng ở Ninh Bình giai đoạn 1930-1939
8. Những chuyển biến trong đời sống văn hoá Ninh Bình giai đoạn 1931-1939

II. NINH BÌNH GIAI ĐOẠN 1939-1945

1. Bối cảnh lịch sử mới tác động đến Việt Nam và Ninh Bình
2. Chính sách cai trị của đế quốc - phát xít Nhật - Pháp ở Việt Nam và Ninh Bình
3. Những chuyển biến kinh tế dưới ách cai trị của Nhật - Pháp ở Ninh Bình
4. Những chuyển biến kinh tế dưới ách cai trị của Nhật - Pháp ở Ninh Bình

CHƯƠNG X

NINH BÌNH TRONG THỜI KỲ KHÁNG CHIẾN CHỐNG PHÁP (1945 - 1954)

I. XÂY DỰNG CHÍNH QUYỀN VÀ BẢO VỆ THÀNH QUẢ CÁCH MẠNG (1945 - 1946) Ở NINH BÌNH

1. Xây dựng hệ thống chính quyền cách mạng các cấp ở Ninh Bình
2. Ninh Bình trong phong trào diệt “giặc đói, giặc dốt”
3. Ninh Bình chuẩn bị bước vào cuộc kháng chiến toàn quốc chống thực dân Pháp

II. NINH BÌNH TRONG THỜI KỲ KHÁNG CHIẾN CHỐNG PHÁP (1946 - 1954)

1. Tổ chức bộ máy hành chính kháng chiến
2. Kinh tế Ninh Bình thời kỳ kháng chiến chống thực dân Pháp
3. Giáo dục Ninh Bình trong thời kỳ kháng chiến chống thực dân Pháp
4. Kháng chiến chống thực dân Pháp ở Ninh Bình

CHƯƠNG XI

NINH BÌNH TRONG THỜI KỲ KHÁNG CHIẾN CHỐNG MỸ (1954 - 1975)

I. NINH BÌNH GIAI ĐOẠN 1954 - 1965

1. Cải cách ruộng đất ở Ninh Bình
2. Khôi phục kinh tế sau chiến tranh
3. Đấu tranh chống di cư vào Nam
4. Cải tạo xã hội chủ nghĩa và bước đầu phát triển kinh tế - xã hội
5. Thực hiện kế hoạch 5 năm lần thứ nhất
6. Phát triển giáo dục và đào tạo
7. Phát triển y tế
8. Phát triển văn hoá
9. Đảm bảo quốc phòng - an ninh

II. NINH BÌNH GIAI ĐOẠN 1965 - 1975

1. Tham gia đánh thắng chiến tranh phá hoại lần thứ nhất của đế quốc Mỹ
2. Ổn định và phát triển kinh tế nông nghiệp
3. Ổn định và phát triển kinh tế công nghiệp

4. Ổn định và phát triển kinh tế thủ công nghiệp
5. Ổn định và phát triển kinh tế thương nghiệp
6. Bảo đảm và phát triển giao thông vận tải
7. Tham gia đánh thắng chiến tranh phá hoại lần thứ hai của đế quốc Mỹ
8. Chi viện sức người, sức của cho chiến trường miền Nam

CHƯƠNG XII

NINH BÌNH TỪ SAU NGÀY THỐNG NHẤT ĐẤT NƯỚC VÀ BUỔI ĐẦU CÔNG CUỘC ĐỔI MỚI (1975 - 1992)

I. BỐI CẢNH LỊCH SỬ

1. Bối cảnh đất nước sau ngày miền Nam hoàn toàn giải phóng
2. Thành lập tỉnh Hà Nam Ninh

II. NINH BÌNH GIAI ĐOẠN 1975-1985

1. Khôi phục kinh tế sau chiến tranh
2. Mô hình hợp tác xã và những bắt cập cuối thập kỷ bảy mươi
3. Khoán 100 và những chuyển biến trong nông nghiệp ở Ninh Bình đầu thập niên tám mươi
4. Công nghiệp và thủ công nghiệp giai đoạn 1975-1985
5. Thương nghiệp và dịch vụ giai đoạn 1975-1985
6. Giáo dục và y tế giai đoạn 1975-1985
7. Văn hoá, thể thao giai đoạn 1975-1985
8. Quốc phòng và an ninh giai đoạn 1975-1985

III. NINH BÌNH NHỮNG NĂM ĐẦU ĐỔI MỚI

1. Đường lối Đổi mới của Đảng Cộng sản Việt Nam
2. Chuyển biến trong nông nghiệp những năm đầu đổi mới
3. Chuyển biến trong công nghiệp những năm đầu đổi mới
4. Chuyển biến trong thương nghiệp và dịch vụ nông những năm đầu đổi mới
5. Chuyển biến về hạ tầng kỹ thuật và xã hội trong những năm đầu đổi mới
6. Đời sống văn hoá, giáo dục và y tế những năm đầu đổi mới

CHƯƠNG XIII

NINH BÌNH TRÊN CHẶNG ĐƯỜNG PHÁT TRIỂN MỚI (1992-2025)

I. NINH BÌNH GIAI ĐOẠN 1992 - 2011

1. Tái lập tỉnh Ninh Bình
2. Tổ chức bộ máy hành chính
3. Những sự kiện lịch sử - văn hoá lớn
4. Chuyển dịch cơ cấu tế
5. Nông nghiệp, lâm nghiệp, ngư nghiệp
6. Công nghiệp và thủ công nghiệp
7. Thương mại và dịch vụ
8. Giáo dục và y tế
9. củng cố quốc phòng
10. Đảm bảo an ninh trật tự
11. Văn học
12. Nghệ thuật
13. Thể thao
14. Các sự kiện văn hoá tiêu biểu

II. NINH BÌNH TRÊN CHẶNG ĐƯỜNG PHÁT TRIỂN MỚI (2011 - 2025)

1. Chuyển dịch cơ cấu nền kinh tế
2. Phát triển công nghiệp
3. Thương nghiệp và dịch vụ
4. Nông nghiệp xanh và nông nghiệp hàng hoá
5. Phát triển hạ tầng kỹ thuật và hạ tầng xã hội
6. Xây dựng nông thôn mới
7. Đô thị hoá
8. Giáo dục, đào tạo và y tế
9. Đảm bảo quốc phòng và an ninh
10. Quan điểm và các định hướng chiến lược của Ninh Bình về phát huy nguồn lực tài nguyên văn hoá trong phát triển
11. Quy hoạch bảo tồn và phát huy giá trị di tích lịch sử - văn hoá trên đất Ninh Bình
12. Quy hoạch bảo tồn và phát huy di sản văn hoá phi vật thể trên đất Ninh Bình
13. Công nghiệp văn hoá ở Ninh Bình

Phần thứ hai

CÁC HOẠT ĐỘNG PHỤC VỤ NGHIÊN CỨU, BIÊN SOẠN

I. TỔ CHỨC HỘI THẢO, TOẠ ĐÀM

1. Hoạt động Hội thảo khoa học quy mô lớn

- Hội thảo: Xác lập các quan điểm, nguyên tắc cơ bản trong tiếp cận nghiên cứu, biên soạn bộ Lịch sử Ninh Bình; vấn đề phân kỳ, phân tập bộ sách.

- Hội thảo: Các nguồn sử liệu phục vụ nghiên cứu, biên soạn bộ Lịch sử Ninh Bình.

- Hội thảo: Ninh Bình thế kỷ X trong hành trình phục quốc và phục hưng dân tộc.

- Hội thảo: Ninh Bình thời kỳ cổ đại và trung đại: Các vấn đề lịch sử.

- Hội thảo: Ninh Bình thời kỳ cận đại: Các vấn đề lịch sử.

- Hội thảo: Ninh Bình thời kỳ hiện đại: Các vấn đề lịch sử.

2. Hoạt động toạ đàm khoa học quy mô nhỏ

Mỗi tập tổ chức 03 toạ đàm khoa học nhằm đánh giá giải quyết, thống nhất các vấn đề khoa học lịch sử trong mỗi tập.

II. HOẠT ĐỘNG ĐIỀU TRA THỰC ĐỊA, KHẢO SÁT SƯU TẦM TÀI LIỆU

1. Điều tra, khảo sát thực địa tại Ninh Bình

- Điều tra, khảo sát tại các địa phương trên địa bàn tỉnh.

- Điều tra, khảo sát các địa điểm, di tích lịch sử, văn hoá quan trọng

2. Điều tra, khảo sát tư liệu tại các cơ quan lưu trữ Trung ương và địa phương

2.1. Điều tra, khảo sát tại các cơ quan lưu trữ Trung ương:

- Viện Nghiên cứu Hán Nôm, Viện Thông tin Khoa học xã hội.

- Trung tâm Lưu trữ Quốc gia I, Trung tâm Lưu trữ Quốc gia III.

- Lưu trữ Văn phòng Trung ương Đảng, Lưu trữ Viện Lịch sử Đảng - Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh.

- Thư viện Quốc gia, thư viện các viện nghiên cứu, trường đại học...

2.2. Điều tra, khảo sát tại các cơ quan lưu trữ địa phương:

- Lưu trữ Tỉnh uỷ, Lưu trữ Uỷ ban nhân dân tỉnh

- Lưu trữ các sở, ban, ngành

- Lưu trữ tại các địa phương./.